

Guider
för brand-
kårister

5

Kipinä Handbok för ungdomsarbete inom brandkåren

Med verksamhet för brandkårsungdomar avses hobbyverksamhet som anordnas av brandkårer för barn och ungdomar i åldern 7–17 år. Varje ung person eller utbildare som deltar i ungdomsverksamheten får färdigheter och kunskaper att hantera oväntade situationer i vardagen.

Kipinä är en grundläggande guide och handbok för ungdomsarbetare inom brandkåren. I guiden finns material som avdelningsledarna och andra funktionärer behöver för att utföra dagliga eller mer sällan förekommande arbetsuppgifter. Guiden ger tips på hur en ungdomsavdelning sköts samt svar på frågor som kan uppstå..

Innehåll

Förord 5

Brandkårens ungdomsverksamhet 7

Ungdomsverksamhetens effekter, mål
och värderingar 7
Brandkårsungdomsverksamhetens
organisation 11

Förvaltning och ekonomi 17

Ungdomslagen 17
Lagen om unga arbetstagare 18
Lagen om kontroll av brottslig bak-
grund hos personer som arbetar med
barn 21
Föreningsverksamhet och
föreningslagstiftning 21
Försäkringar och ansvarsfrågor 23
Ungdomsavdelningens förvaltning 24
Förvaltningens skriftliga uppgifter 27
Ungdomsavdelningens ekonomi 28

Brandkårsungdomar 33

Arbete med brandkårsungdomar 33
Ledning av en ungdomsavdelning 34

Ungdomsavdelningens verksamhet 39

Planering av verksamheten 39
Veckoövningar och utbildning 41
Undervisning och planering av
undervisningen 44
Säker brandkårsverksamhet 49

Praktiska tips för undervisningen 51

Motivation, kartläggning av utgångslä-
get och förankring 51
Involverande
undervisningsmetoder 52
Metoder för idéutveckling eller
problemlösning 55
Självbedömning och utveckling som
utbildare 58
Andra faktorer som påverkar
planeringen 59
Verksamhet utanför
veckoövningarna 62
Tips till ungdomsavdelningens
kommunikation 69
Tävlingsverksamhet 75

Bilagor 79

Exempel på en verksamhetsplan 79
Exempel på verksamhetsberättelse 82
Exempel på en övningsplan: 85
Litteratur och nyttiga webbplatser 88

Bilder

Pihla Liukkonen (framsidan, s. 4, 6); Brand Photo Oy (s. 16, 38); Oskari Ervasti (s. 32, 50)

Layout

Aleksi Salokannel / SPEK

ISBN 978-951-797-732-6 (pdf)

Helsingfors 2024

Utgivare

Räddningsbranschens Centralorganisation i Finland SPEK

Banmästargatan 11, 00520 Helsingfors

Telefon (09) 476 112, spekinfo@spek.fi

www.spek.fi

Förord

Du läser Kipinä-guiden 2023, som är en handbok för brandkårens ungdomsverksamhet. Den här guiden uppdaterades i oktober och är den sjätte i ordningen. Kipinä-guiden är avsedd för personer som arbetar med brandkårsungdomar och innehåller material och länkar som stöder ungdomsavdelningarnas ledare, utbildare och instruktörer. Uppdateringen grundar sig på tidigare Kipinä-guider. Guiden publiceras elektroniskt och avsikten är att uppdatera den regelbundet.

I guiden hittar du grundläggande information om brandkårens ungdomsverksamhet, lagar som omfattar ungdomsverksamheten och anvisningar om ordnande av ungdomsverksamhet. Den innehåller också information om hur man planerar verksamheten, veckoövningarna och undervisningen, samt om läger- och tävlingsverksamheten.

Informationen är mer sammanfattad i den uppdaterade upplagan. Det finns också länkar till material som ger mer information om olika ämnen.

Vi hoppas att guiden ger dig den information du behöver när du arbetar med brandkårsungdomar.

Trevlig läsning!

Redaktionen
Outi Kunnamo
Niko Ara
Outi Spolander

Brandkårens ungdomsverksamhet

Med verksamhet för brandkårsungdomar avses hobbyverksamhet som anordnas av brandkårer för barn och ungdomar i åldern 7–17 år. Ungdomsverksamheten ger kunskaper och färdigheter att agera vid oväntade situationer i vardagen. Under veckoövningarna övar deltagarna på många allmännyttiga färdigheter, som förstahandssläckning och första hjälpen. Brandkårshobbyn erbjuder ungdomarna en god och trygg gemenskap där man övar på grupparbete, sociala färdigheter och andra färdigheter som stöder den ungas uppväxt.

Brandkårens ungdomsverksamhet består inte endast av veckoövningar. Årliga brandkårsläger ordnas där man kan avlägga kurser enligt utbildningssystemet för brandkårsungdomar.

Därutöver anordnas ett nationellt läger vart fjärde år. Nästa nationella storläger anordnas 2026. Brandkårsungdomarna kan också delta i olika regionala tävlingar eller i finska mästerskap. Utöver veckoövningarna kan ungdomsavdelningarna också anordna utflykter, rekreationsevenemang, 24-timmarsövningar och annan verksamhet.

Ungdomsverksamhetens effekter, mål och värderingar

Målet för brandkårens ungdomsverksamhet på individnivå är att fostra samhällsdugliga och ansvarsfulla medborgare. Även om den unga inte skulle fortsätta med hobbyn till vuxen ålder, är det troligt att kunskaperna och färdigheterna att hjälpa följer med i bagaget.

Många yrkesbrandmän och avtalsbrandkåristen har deltagit i brandkårs hobbyn som barn, och ett av målen med ungdomsverksamheten är att trygga brandkårsarbetets kontinuitet.

När ungdomsverksamheten planeras ska de mål som ställts för verksamheten gällande pedagogik, utbildning och säkerhetskommunikation beaktas, liksom räddningsväsendets och ungdomsverksamhetens värderingar.

Mål för brandkårens ungdomsverksamhet

- **Pedagogiska mål:** Stödja ungdomarnas utveckling så att de blir självständiga och samarbetskunniga vuxna som litar på sig själva.
- **Mål för utbildningen:** Hjälpa ungdomarna att lära sig att agera rätt och säkert i olika situationer, med särskilt fokus på färdigheter som tryggar och räddar människoliv.
- **Mål för säkerhetskommunikationen:** Väcka och främja en positiv inställning till att trygga säkerhet och främja säkerhetsfrågor.

Brandkårsungdomsverksamhetens värderingar

- **Jämlikhet och omtanke:** Brandkårsungdomarna respekterar och beaktar andra.
- **Säkerhet och ansvar:** Brandkårsungdomarna kan och vågar agera i olika situationer.
- **Pålitlighet:** Brandkårsungdomarna är pålitliga och ansvarstagande.

Räddningsväsendets värderingar

Historia för brandkårens ungdomsverksamhet

Brandkårsideologin nådde Finland på 1800-talet och tog fart i samband med Åbo brand 1827. Finlands första frivilliga brandkår grundades i Åbo 1838. I och med att brandkårerna blev allt populärare knöts också bildningsmässiga mål till verksamheten, och de frivilliga brandkårerna grundade bibliotek, läsesalar, körer, orkestrar och teatergrupper samt ordnade folkfester och idrottstävlingar.

Redan i ett tidigt skede förstod man brandkårsungdomarnas betydelse för att öka den allmänna viljan att hjälpa och garantera brandkårens kontinuitet. Ungdomsverksamhet fanns åtminstone i Åggelby och Lahtis redan i slutet av 1800-talet, och båda brandkårerna fick pojkavdelningar 1908. Verksamheten började organiseras officiellt i och med att en kommitté för brandkårsverksamhet för pojkar tillsattes 1952. De första flickorna kom med på 1970-talet, och 1976 ändrades namnet officiellt till brandkårens ungdomsverksamhet.

Brandkårsungdomsverksamhetens framtid

På samhällsnivå råder det oro över de frivilliga brandkårernas framtida verksamhetsförutsättningar och medlemsantal. För brandkårsverksamheten är det viktigt att ungdomsverksamheten tilldelas resurser och att den värdesätts.

Det finns många andra hobbyer, särskilt på större orter, och därför bör ungdomsavdelningarna satsa på synlighet och rekrytering så att tillräckligt många engageras i verksamheten. Det innebär att avdelningarna bör höras och synas i gatubilden, att olika evenemang och kampanjer genomförs samt att det material som tagits fram som stöd för rekryteringen utnyttjas. Det finns gott om material på sidan <https://spek.kuvat.fi/Brandkar/>. Ett utmärkt sätt att få synlighet är att vara aktiv på sociala medier och att besöka skolor.

Ungdomar bör erbjudas mångsidig och meningsfull verksamhet. Tänk i synnerhet på att engagera ungdomar i åldern 16–17 år i brandkåren och uppmuntra dem att fortsätta med brandkårshobbyn till exempel genom att ge dem ansvar och involvera dem i larmavdelningens verksamhet som praktikant inom släckningsarbete. Tröskeln att börja vid larmavdelningen kan kännas hög. Därför är det bra att bjuda in ungdomarna personligen och ta dem med i gruppen från första början.

Ungdomsavdelningarnas ledare och utbildare ska utveckla sin kompetens kontinuerligt. Kursen för brandkårsutbildare ger goda färdigheter för utbildning av brandkårister. Kursen Arbete med unga ger goda färdigheter särskilt för att utbilda unga och arbeta med unga. Brandkåren kan också utnyttja externa resurser i sin ungdomsverksamhet. Föräldrar eller vårdnadshavare är en stor utnyttjad resurs, och genom aktiv rekrytering och god introduktion får man kompetenta instruktörer som kan bistå utbildare och avdelningsledare vid övningar och evenemang. Introduktionsmaterial finns också för assisterande instruktörer som kommer utifrån.

Brandkårsungdomsverksamhetens organisation

Organisationens historia

Brandkårens ungdomsverksamhet styrs av lokala behov och särdrag, men mycket görs i samarbete med den övriga brandkårsorganisationen. Samarbetet mellan brandkåren har pågått nästan lika länge som det har funnits brandkårer i Finland. Brandkåristerna är till exempel välkomna att behandla frågor om ungdomsverksamheten vid det allmänna brandkårsmötet, som hålls ungefär vart fjärde år.

Räddningsbranschens Centralorganisation i Finland (SPEK) samordnar det riksomfattande samarbetet och producerar bland annat utbildningsmaterial. Utöver det riksomfattande och räddningsförbundvisa samarbetet förekommer det också samarbete med närliggande brandkårer och utländska brandkårer.

Organisationen

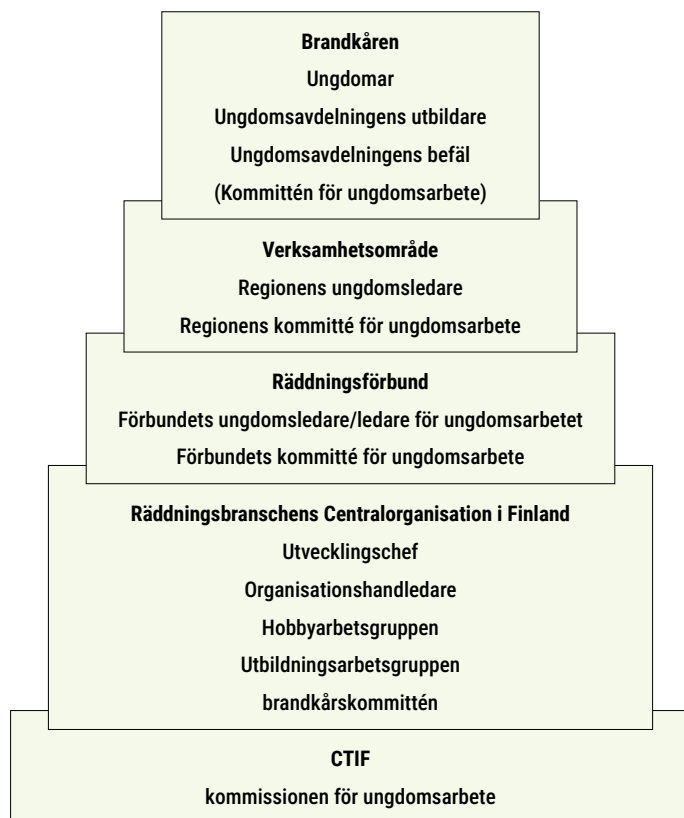
Brandkårens ungdomsverksamhet utgår alltid från brandkårsungdomarna. För att hjälpa och stödja verksamheten har olika samarbetsorgan inrättats som ska se till att brandkårens verksamhet löper så bra som möjligt. Ungdomsarbetets organisation kan åskådliggöras med hjälp av följande diagram:

År 2022 deltog cirka 7 800 ungdomar i brandkårsverksamheten och cirka 4 800 utbildare arbetade med dem.

Det finns 641 avdelningar för ungdomar och barn i skolåldern runt om i Finland. Statistiken uppdateras årligen och de senaste statistiska uppgifterna finns i HAKA.

Lokal brandkårsungdomsverksamhet

Ungdomsavdelningens ledare leder det praktiska arbetet. Avdelningen ska också ha en viceledare samt utbildare som bistår ledaren. Utbildarna deltar i allmänhet frivilligt och utan ersättning i brandkårens ungdomsverksamhet. Vissa brandkårer betalar ut ersättning för att genomföra övningar med ungdomarna. I en deltidsbrandkår kan också en brandman ansvara för att leda ungdomsavdelningens verksamhet.

Regional brandkårsungdomsverksamhet

Det finns sammanlagt 13 regionala räddningsförbund. Räddningsförbunden ordnar och organiserar bland annat olika kurser, tävlingar och studiedagar samt förmedlar material till stöd för utbildningar med mera. Räddningsförbunden utvecklar också säkerheten inom sina områden. Vidare ordnar de årligen regionala läger för brandkårsungdomar.

Varje region för ett räddningsförbund har en kommitté för ungdomsarbete, som svarar gentemot ungdomsavdelningarna för den verksamhet som bedrivs i regionen. Kommittéernas storlek varierar mellan regionerna, men de består åtminstone av en ordförande och ungdomsledare. Utöver medlemmarna kan också

andra ansvariga personer väljas till kommittén. Räddningsförbundens regioner kan vara indelade i flera verksamhetsområden. De avdelningar som genomför ungdomsarbete inom verksamhetsområdena håller ett möte minst en gång om året där man bland annat föreslår medlemmar till kommittén för ungdomsarbete för räddningsförbundets styrelse.

Genom kommittén för ungdomsarbete kan man påverka ungdomsverksamhetens evenemang, tävlingar, utbildningar och läger.

Riksomfattande brandkårsungdomsverksamhet

Räddningsbranschens Centralorganisation i Finland (SPEK) är en allmännyttig tak-, expert- och serviceorganisation inom räddnings- och säkerhetsbranschen. Till SPEK:s särskilda uppgifter hör att utveckla räddningsbranschen samt beredskapen och befolkningsskyddet. Inom ramen för sin ungdomsverksamhet producerar och distribuerar SPEK material, utbildar kursledare, utvecklar och stöder ungdomsverksamheten samt ordnar olika riksomfattande evenemang. SPEK sitter också i styrgruppen för ett nationellt läger som ordnas med fyra års mellanrum, samt organiserar lägret och den riksomfattande sökningen av tävlingsarrangörer. Centralorganisationen håller också kontakt med andra aktörer inom ungdoms- och räddningsbranschen.

SPEK:s styrelse tillsätter en nationell brandkårskommitté, som i sin tur tillsätter en hobbyarbetsgrupp och en tjänstearbetsgrupp som är underställda kommittén. En utbildningsarbetsgrupp är underställd hobbyarbetsgruppen. Hobbyarbetsgruppens uppgift är att planera, utveckla och styra brandkårens ungdomsverksamhet i Finland.

Internationell brandkårsungdomsverksamhet

I Finland samordnas den internationella verksamheten av SPEK och av CTIF:s nationella kommitté i Finland (CTIF är en internationell organisation inom brand-skydds- och räddningsbranschen som grundades 1900). Brandkårsungdomarnas internationalisering stöds genom att erbjuda dem möjligheter att delta i internationella tävlingar, seminarier och andra motsvarande evenemang. På riksnivå ordnas bland annat utbyten av utbildare för brandkårsungdomar.

CTIF:s nationella kommitté i Finland arrangerar de nationella CTIF-tävlingarna, som förut fungerade som kvalificeringstävlingar innan de internationella tävlingarna började ordnas.

På lokal nivå har vissa brandkårer vänskapsbrandkårer i olika länder. Vänskapsbrandkårerna besöker varandras brandkårer och lär sig känna den lokala brandkårsulturen. Ibland kan också läger ordnas hos en vänskapsbrandkår.

Andra aktörer inom brandskydds- och räddningsbranschen

Av aktörerna inom brandskydds- och räddningsbranschen bör ungdomsavdelningens befäl känna till SPPL och SSPL. SPPL, dvs. Finlands Brandbefälsförbund rf, är en ideell förening vars centrala mål är att främja säkerheten i samhället och utveckla medlemmarnas yrkeskompetens.

SSPL, dvs. Finlands Avtalsbrandkårers Förbund rf är ett förbund för frivilliga avtalsbrandkårer (FBK). Medlemmarna är frivilliga brandkårer, brandmannaföreningar med personliga avtal samt anstalts- och fabriksbrandkårer som också fungerar som avtalsbrandkårer.

Förvaltning och ekonomi

Ungdomslagen

Syftet med ungdomslagen är främja de ungas delaktighet och möjligheter att påverka samt förmåga och förutsättningar att verka i samhället, och att stödja de ungas utveckling, självständighetsprocess och gemenskapskänsla samt inhämtandet av kunskaper och färdigheter i anknytning till detta. Vidare ska lagen stödja de ungas fritidssysselsättningar och verksamhet i det civila samhället, främja de ungas likställdhet och jämlikhet samt tillgodoseendet av deras rättigheter, samt förbättra de ungas uppväxt- och levnadsvillkor. Syftet ska uppnås med utgångspunkt i solidaritet, kulturell mångfald och internationalism, hållbar utveckling, sunda levnadsvanor och respekt för miljön och livet samt sektorsövergripande samarbete. Undervisnings- och kulturministeriet svarar för den allmänna ledningen, samordningen och utvecklingen av ungdomsarbetet och ungdomspolitikerna samt för att allmänna förutsättningar skapas.

Kommunens uppgift är att skapa förutsättningar för det lokala ungdomsarbetet och den lokala ungdomsverksamheten genom att ordna tjänster och lokaler för unga samt genom att stödja de ungas samhällsengagemang med beaktande av lokala förhållanden.

Ungdomslagen föreskriver också om rätten till statsbidrag och beviljande av statsunderstöd för riksomfattande organisationer på ungdomsområdet.

Statsrådets förordning om ungdomsarbete och ungdomspolitik

Kommunerna och ungdomsföreningarna, såsom frivilliga brandkårer, samt andra organisationer inom ungdomsarbete, ansvarar för genomförandet av ungdomsarbete. Det är värt att notera att unga personer är alla de som inte har fyllt 29 år, enligt ungdomslagen.

Lagen om unga arbetstagare

Särskilda frågor som gäller brandkårsungdomar

Lagen om unga arbetstagare rör sådana brandkårer där ungdomar i åldern 16–18 år kan delta i uppgifter av larmkaraktär. Om en sådan situation uppstår bör man till exempel undvika larmkörning till objektet. Unga personer med tillräcklig utbildning kan anlitas för stödverksamhet i anslutning till räddningsverksamheten, såsom serviceuppdrag, om uppgifterna inte medför sådan fara som avses i lagen om unga arbetstagare. Det är inte heller i fortsättningen motiverat att involvera personer under 18 år i den egentliga räddningsverksamheten.

Även om det för brandkårsungdomar inte är fråga om lönearbete utan om hobbyverksamhet, måste de säkerhetsaspekter som nämns i lagen beaktas så att övningarna kan genomföras på ett säkert sätt.

Arbetstider, otillåtet och farligt arbete

Under 16-åringar får inte delta i uppgifter av larmkaraktär. Under 18-åringar kan delta i uppgifter av larmkaraktär på vissa villkor. En ung persons arbetstid får inte överstiga nio timmar per dygn. Arbetstiden ska förläggas mellan kl. 6 och 22.

En person under 18 år får inte utföra följande arbeten:

1. Arbete där det med beaktande av personens ålder och erfarenhet förekommer oskälig påfrestning, betydande ansvar för egen eller andra personers säkerhet, betydande ekonomiskt ansvar eller särskilda faror som unga inte förmår identifiera eller undvika.
2. Ensamarbete, om detta är förenat med uppenbar risk för olycksfall eller våld.
3. Vård av och omsorg om psykiatriska patienter och psykiskt eller socialt störda personer.
4. Hantering och transport av avlidna.
5. Slakt.
6. Dykningsarbete.
7. Arbete som medför skadlig exponering för giftiga ämnen eller ämnen som framkallar cancer, som kan orsaka ärftliga genetiska skador eller fosterskador eller som annars kan ha bestående inverkan på en människas hälsa.
8. Hantering av brand- och explosionsfarliga ämnen och mycket lättantändliga vätskor under uppenbart farliga förhållanden.
9. Arbete som medför exponering för skadlig strålning.

Farliga arbeten

En ung arbetstagare som har fyllt 16 år får utföra farligt arbete som avses i den exempelförteckning som fastställts genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet, om man med hjälp av skyddsteknik eller på något annat sätt har sört för att varken de anordningar eller ämnen som är avsedda att användas av den unga arbetstagaren eller arbetsförhållandena medför särskild risk för olycksfall eller skada för hälsan för arbetstagaren själv eller för andra.

Innan ett arbete som anses vara farligt inleds, ska en anmälan om saken göras till den behöriga arbetarskyddsmyndigheten. En sådan anmälan ska innehålla följande uppgifter:

1. den allmänna beredskapen hos gruppen av arbetstagare eller arbetstagaren för det planerade arbetet
2. utredning och bedömning av riskerna
3. arten och varaktigheten av exponering för kemiska, fysikaliska och biologiska riskfaktorer
4. val och säker användning av arbetsredskap
5. exceptionella arbetstider och anledningen till dem
6. anordnande av orientering och handledning
7. andra åtgärder för att trygga säkerheten på arbetsplatsen.

Tillsyn och rådgivning

Arbetarskyddsmyndigheterna ger anvisningar, råd och utlåtanden om tillämpningen av arbetarskyddsbestämmelserna och övervakar att bestämmelserna om arbetsförhållanden följs. På lokal nivå genomförs tillsynen av inspektörer från arbetarskyddsbyrån.

Läs mer: [Ung arbetstagare](#)

Lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn

År 2014 trädde en lag i kraft som ger anordnare av frivilligverksamhet möjlighet att på vissa villkor kontrollera om frivilligarbetare som arbetar med barn och unga har brottslig bakgrund. Syftet med lagen är att trygga tillgodoseendet av barns och ungas grundläggande och mänskliga rättigheter, att skydda barn från sexuellt utnyttjande och andra allvarliga våldsbrott samt från att locka dem att använda droger.

SPEK rekommenderar starkt att alla brandkårsföreningar utreder den kriminella bakgrunden hos frivilliga som arbetar med barn och unga. Mer information om utdrag ur brottsregistret och praxis som ökar den personliga säkerheten hos barn finns här: [Alliansens förhållningsregler](#).

Det bästa sättet att främja barns och ungas säkerhet och integritet är att utveckla verksamhetssätten. Läs mer om [säker brandkårsverksamhet](#).

Föreningsverksamhet och föreningslagstiftning

Finlands lag garanterar föreningsfrihet för alla, det vill säga rätten att bilda en förening och att tillhöra eller inte tillhöra föreningar samt att delta eller inte delta i verksamheten i en förening.

Beslutanderätten i en förening hör till föreningens medlemmar. Beslutanderätt utövas på föreningens möten. En förening bör följa sina egna stadgar och föreningslagen, som fastställer principerna för föreningens verksamhet. [Läs mer om rekommendationen om god förvaltningssed i föreningar.](#)

Medlemskap

Huvudregeln för att bli medlem är att föräldrar inte har rätt att hindra sitt barn från att ansluta sig, till exempel till brandkårens ungdomsavdelning, om det inte leder

till en betydande ekonomisk börda. En intressebevakare och vårdnadshavaren har rätt att få samma information från föreningen som en minderårig medlem.

Beslutanderätt och rösträtt

Enligt föreningslagen är det medlemmarna som har beslutanderätt i föreningen. De utövar sin beslutanderätt på föreningens möten. Beslutanderätten utövas av dem som är närvarande på ett möte. **I föreningslagen står det att en medlem som fyllt 15 år har rösträtt**, om inte annat föreskrivs i föreningens stadgar.

Förvaltning

Enligt föreningslagen ska en förening ha en styrelse med minst tre medlemmar. Av dem måste en vara ordförande och den här personen får inte vara omyndig.

En medlem i brandkåren som har fyllt 15 år kan bli medlem i styrelsen.

Medlemskap i en styrelse är ett uppdrag som ingen behöver ta emot mot sin vilja. Om man inte vill bli styrelsemedlem bör man avstå från att ta emot uppdraget inom skälig tid. I annat fall anses man ha samtyckt till att bli medlem i styrelsen. Någon form av aktivitet kan krävas av en styrelsemedlem, även om personen inte kan tvingas att delta i styrelsens möten. Försummelse av uppgifter kan leda till skadeståndsskyldighet.

Beskattning

Brandkåren eller deras ungdomsavdelningar är i allmänhet inte skattskyldiga, med undantag för rörelseinkomster, som är sällsynta i brandkårer.

Anmälningar till föreningsregistret

Föreningen bör göra en ändringsanmälan till Patent- och registerstyrelsen när föreningens stadgar, styrelseordförande eller firmatecknare ändras eller byts ut. En ändring i stadgarna träder i kraft först när den har förts in i registret.

Läs mer i SSPL:s guide [Palokuntayhdistys toimii](#).

Försäkringar och ansvarsfrågor

Brandkåren ska se till att ungdomarnas försäkringar är i skick. Ungdomsavdelningens ledare bör ha kännedom om brandkårens försäkringar. Saken kan kontrolleras hos Räddningsförbundet, som ger information om de lokala ungdomsavdelningarnas försäkringar och om vad försäkringarna täcker. Vid ansökan om försäkringsersättningar är det också bra att diskutera brandkårens försäkringar och den ungas eventuella fritids-, rese- och olycksfallsförsäkringar med vårdnadshavarna.

Läger, utflykter, tävlingsövningar, tävlingsresor och veckoövningar bör antecknas noggrant i verksamhets- och övningsprogrammen med tanke på eventuella ersättningsfall.

Försäkringsbolagen kan inte nödvändigtvis erbjuda helt lämpliga försäkringar direkt till frivilliga brandkårer. När man diskuterar en försäkring är det därför viktigt att beskriva verksamheten så detaljerat som möjligt för att försäkringsskyddet ska bli tillräckligt omfattande för brandkårens behov.

Olika försäkringar

Ungdomsavdelningarna bör ha en gruppolycksfallsförsäkring. Den ersätter skador som uppkommit genom en olycka, till exempel plötslig kroppsskada som den försäkrade vållats oavsiktligt. Det är också värt att tänka på vilka andra försäkringar det skulle vara bra att ha. Till exempel borde lös egendom, som tält, skyddas. Den lösa egendomen i samlingslokaler bör vara försäkrad åtminstone mot brand och inbrott, även om den inte ägs av avdelningarna. Ungdomarnas hemförsäkringar kan i vissa fall ersätta egendomsskador som uppkommit under hobby- och fritidsaktiviteter, till exempel fönster i ett mötesrum.

En tredje försäkring som avdelningarna bör överväga är ansvarsförsäkring. Den ersätter eventuella skador till en tredje part, till exempel när en utomstående persons bil skadas i samband med brandkårsungdomarnas övning. I ansvarsförsäkringen ingår i allmänhet också en rättsskyddsförsäkring som används för att utreda om enheten är ersättningsskyldig eller inte.

Oaktsamhetens och uppsåtets inverkan på ersättningsskyldigheten

Det är viktigt att följa instruktionerna och bestämmelserna om hur ett arbete genomförs säkert, både i praktiken och i samband med undervisning. Om instruktionerna och bestämmelserna inte har följts kan en domstol komma fram till att skadan uppkommit av oaktsamhet eller i grova fall till och med uppsåtliga. I ett sådant fall kan avdelningsledaren eller utbildaren ställas straffrättsligt eller ekonomiskt till svars. Enligt försäkringsvillkoren kan en ersättning inskränkas eller helt och hållet avslås om skadan har orsakats av försäkringstagaren eller dennes företrädare uppsåtliga eller av grov oaktsamhet.

Ungdomarna bör påminnas om att unga personer är ersättningsskyldiga redan i mycket ung ålder om handlingen varit uppsåtlig. Ersättningen drivs in när personen börjar förvärvsarbeta, och vid den tidpunkten kan ersättningsbeloppet ha hunnit växa till mångfaldig storlek. Minimialdern för skadeståndsansvar är inte 15 år, som för straffrättsligt ansvar. Även den ungas föräldrar och utbildare kan hållas ansvariga för skador som orsakas av den unga om det kan påvisas att de har försummat sin övervakningsskyldighet.

Ungdomsavdelningens förvaltning

De viktigaste administrativa uppgifterna vid en avdelning är att övervaka att brandkårens regler och stadgar följs samt att sköta avdelningens ekonomi. De skriftliga uppgifterna för befälet vid en avdelning är att statistikföra och arkivera information om verksamheten samt att utarbeta en verksamhetsplan och verksamhetsberättelse.

Ungdomsavdelningens stadgar

Stadgar kan upprättas separat för ungdomsavdelningen vid en brandkår. Om avdelningen saknar stadgar följer man föreningens stadgar. **När stadgar upprättas är det bra att tänka på syftet: stadgar finns till för att möjliggöra verksamhet,**

inte för att begränsa den. Stadgarna drar upp riktlinjerna för ungdomsavdelningens verksamhet och sätter bland annat upp tydliga ramar för vem som har befogenhet och skyldighet att ansvara för ett visst delområde i ungdomsavdelningens verksamhet. Stadgarna grundar sig på lagar, anvisningar och bestämmelser om ungdomsavdelningens verksamhet.

Stadgarna beskriver syftet för avdelningens verksamhet och på vilket sätt man ska uppnå målet. Stadgarna beskriver också hur man blir medlem i avdelningen och vad som krävs av en medlem.

Kommittén för ungdomsarbete

Brandkåren kan tillsätta en kommitté för ungdomsarbete eller ett motsvarande organ som stöder ungdomsavdelningens befäl i olika situationer samt följer upp och utvecklar ungdomsavdelningens verksamhet. Varje brandkår avgör själv hur stor kommittén för ungdomsarbete ska vara och vilka uppgifter den tilldelar de olika medlemmarna i kommittén.

Beroende på brandkårens regler fastställs ungdomsavdelningens medlemsärenden, verksamhetsplaner, verksamhetsberättelser, budgetar, bokslut och val av befäl av brandkårsföreningens styrelse eller av föreningens möte. De ansvariga organen i en brandkår anges i brandkårens stadgar.

Ungdomsavdelningens befäl

En ungdomsavdelning ska ha en ledare. Ledaren tillhör brandkårens befäl och har stort inflytande över hur avdelningen arbetar. Därför är ledarens arbete också mycket givande. En motiverad ledare för ungdomsavdelningen och aktiva viceledare är en av hörnstenarna i en fungerande brandkår.

Ungdomsavdelningens ledare leder avdelningens veckoverksamhet och ansvarar för verksamhetens kvalitet i enlighet med stadgarna eller brandkårens regler, långtidsplanen, verksamhetsplanen och övningsplanerna.

Arbetet för ungdomsavdelningens befäl underlättas ju mer insatta de är i sina arbetsuppgifter. Kunskaperna kan stärkas till exempel på en kurs för ledare på ungdomsavdelningar. Räddningsförbundet anordnar egna ledarkurser för ungdomsavdelningarnas ledare.

Ungdomsavdelningens befäl ansvarar för att brandkårens regler, avdelningens stadgar och brandkårens verksamhetssätt och traditioner iakttas och å andra sidan för att besluten som fattats av brandkårsföreningens möte, brandkårsföreningens styrelse och kommittén för ungdomsarbete verkställs. Brandkårens styrelse är i sista hand juridiskt ansvarig för ungdomsavdelningens verksamhet. När uppgifter tilldelas är det bra att komma ihåg att ansvar aldrig kan delegeras, medan uppgifter måste delegeras. De uppgifter och ansvarsområden som tillkommer ungdomsavdelningens befäl ska antecknas i brandkårens stadgar eller i brandkårens regler.

När en person utses för en roll – ledare, viceledare, ansvarig utbildare, utbildare eller gruppleddare – bör personen klargöra för sig själv vad som ingår i uppgiften; vilka skyldigheter som följer av uppgiften, vem personen ansvarar inför för sina handlingar och vilken ställning personen har i brandkårgemenskapen.

Utbildarens uppgifter och ansvarsområden

Ungdomsavdelningens utbildare har många andra uppgifter och ansvarsområden utöver dem som gäller utbildning. De uppgifter och ansvarsområdena som avdelningsledaren tilldelat utbildaren sköts primärt av utbildaren. Ansvarsområdena kan till exempel omfatta underhåll av avdelningens utrustning, ansvar för avdelningens tävlingsverksamhet eller till exempel anordnande av ett gemensamt rekreationsevenemang för avdelningens utbildare. I många brandkårer deltar utbildarna bland annat i planeringen av ungdomsavdelningens övningsplaner.

Utbildaren ansvarar ofta för att organisera och genomföra enskilda övningar. Vissa brandkårer utser så kallade ansvariga utbildare, som har till uppgift att planera övningar.

Utbildarna har också en viktig pedagogisk funktion, eftersom de oftast har konkret kontakt med brandkårsungdomarna. Förutom att lära ungdomarna brand- och räddningskunskaper under lektioner, övningar, kurser, läger och tävlingar, ansvarar utbildaren också för ungdomarnas trivsel och välbefinnande i deras brandkårs hobby. I all verksamhet på avdelningen ska utbildaren stöda ungdomarna att utvecklas till självständiga och samarbetskunniga unga vuxna.

Räddningsförbunden och SPEK anordnar kurser med namnet Arbete med unga, som riktar sig till handledare och brandkårsutbildarkurser, som riktar sig till utbildare.

Förvaltningens skriftliga uppgifter

Statistikföring av verksamheten

Vad behövs statistik till?

Ungdomsavdelningen drar nytta både internt och externt av att man för bok över verksamheten. Uppgifterna kan till exempel användas när man ansöker om verksamhetsbidrag. Information om hobbyevenemang och hobbytimmar som noggrant förts in i brandkårsregistret HAKA är till stor nytta för avdelningsledaren.

Statistikföring och uppföljning av verksamheten ligger till grund för verksamhetens planering på brandkårs-, region- och riksnivå. Med hjälp av mångsidig uppföljning kan man till exempel identifiera utbildningens fokusområden och eventuella onoterade områden inom utbildningen. Med hjälp av aktiv uppföljning kan verksamheten utvecklas så att den blir mångsidigare och mer långsiktig än tidigare. Läs mer om HAKA-statistiken.

En verksamhetsplan (mall bifogad som bilaga)

- utarbetas för ett år i taget
- fogas vanligtvis till verksamhetsplanen för brandkåren som helhet
- behandlas antingen av brandkårens styrelse eller av årsmötet – praxisen varierar och stadgarna för den egna brandkåren klarlägger vilkendera det är
- innehåller all information om ungdomsavdelningens verksamhet under det kommande året, om:
 - tyngdpunkter för avdelningens verksamhet
 - tidpunkt och längd för övningarna samt eventuella semesteruppehåll
 - budgeten
 - medlems- och utbildarläget
 - medlemsrekryterings läge
 - marknadsföring och arbete med intressegrupper
 - kommunikation
 - utfärder
 - evenemang
 - räddningsförbundets och verksamhetsområdets ungdomsevenemang: läger, tävlingar som avdelningen deltar i.

Verksamhetsplanen tas upp under året för att säkerställa att den genomförs. Verksamhetsplanen fungerar som en viktig anvisning, fullmakt och ett viktigt åtagande när det gäller ungdomsavdelningens verksamhet.

En verksamhetsberättelse

- handlar alltid om det föregående årets verksamhet
- är bra att skriva under hela året så att allt arbete inte hopar sig till slutet av året
- verksamhetsberättelsen ska innehålla all information om ungdomsavdelningens verksamhet under rapportåret, om:
 - avdelningens förvaltning
 - utbildare
 - medlemsläget
 - veckoövningar
 - läger
 - tävlingar
 - evenemang
 - utdelade priser
 - tidigare års siffror i jämförelse med rapportåret och bilder från rapportåret är att föredra.

Ungdomsavdelningens verksamhetsberättelse fogas till hela brandkårens verksamhetsberättelse. Det är också bra att skicka verksamhetsberättelsen hem till ungdomarna samt till samarbetspartner. Informationen som förts in i HAKA ger färdig statistik som stöd för verksamhetsberättelsen.

Ungdomsavdelningens ekonomi

Till brandkårens ekonomiförvaltning hör planering och genomförande av verksamhetens finansiering samt skötsel och uppföljning av ekonomiska frågor och händelser. Den egna brandkårens stadgar innehåller bestämmelser om hur brandkårens medel ska användas, om syftet med verksamheten och vad brandkåren kan göra för att fullfölja syftet för sin verksamhet. Vanligtvis nämns också de medelanskaffningsmetoder som kan användas för att finansiera verksamheten. Brandkåren kan till exempel ordna fester, lotterier och insamlingar med vederbörligt tillstånd, ta emot understöd, donationer och testamenten, bedriva förlags-, publikations- och förmedlingsverksamhet inom brandkårens verksamhetsområde samt förvärva och äga lös och fast egendom för sin verksamhet. Syftet med en brandkår är i allmänhet inte att sträva efter vinst eller annan ekonomisk fördel till förmån för sina medlemmar. Se en inspelning från SPEK:s webinarium om finansiering av ungdomsavdelningar [här](#) eller se webinariets material [här](#).

Ungdomsavdelningens ekonomiförvaltning

Brandkårens kassör eller fondförvaltare har kunskap om hur ekonomiförvaltningen på brandkårens ungdomsavdelning är organiserad eller hur det vore klokast att organisera den, och vad det står om ekonomiförvaltning i brandkårens stadgar.

Planering av ekonomin

Ungdomsavdelningens verksamhet och ekonomi bör planeras samtidigt, eftersom budgeten i praktiken är en verksamhetsplan i sifferform. Planerna bör utarbetas i samråd med brandkåren i sin helhet och planeringen kan med fördel sträcka sig längre än över det kommande verksamhetsåret. Särskilt kommande stora utrustningsanskaffningar eller kostnader för ett kommande storläger måste beaktas i god tid. Det föregående årets resultaträkning utgör stommen

för budgeten. Budgeten ändras utgående från de evenemang eller projekt som planeras in för den kommande räkenskapsperioden. Budgeten ska upprättas på ett så verklighetstroget sätt som möjligt på basis av de uppgifter och fakta som finns att tillgå.

Var ska vi få pengar ifrån?

Ungdomsavdelningens verksamhet finansieras av brandkåren enligt en överenskommen budget. I brandkårens budget fastställs i allmänhet separat vilka medel som ska användas för ungdomsverksamhet.

Vid medelanskaffning bör eventuell tillståndsplikt och beskattningsmässiga påföljder utredas på förhand. Ungdomarna motiveras av att de insamlade medlen ska användas för ett visst evenemang eller en viss aktivitet. Det konkretiserar insamlingens syfte och möjligheter.

Olika slag av medelanskaffning:

Marknad/basar

Marknadens/basarens tidpunkt, kommunikation, varuutbud och varuanskaffning bör planeras noggrant. Om möjligt bör marknaden/basaren ordnas i samband med ett större evenemang.

Vid försäljning av mat eller dryck bör de tillstånd och förfaranden som krävs utredas, till exempel i fråga om hygienpass, lagring eller servering i försäljningslokalen och gällande nödvändiga märkningar på varorna. Brandkårens ungdomsverksamhet kan med fördel marknadsföras och lyftas fram i samband med marknaden/basaren.

Lotteri

Lotterier kan ordnas vid separata tillställningar, fester eller andra tillställningar med publik. Ett lotteri kan också hållas på en marknad/basar. Vid planeringen av ett lotteri bör man utreda vilka tillstånd som krävs. Läs mer på polisens webbplats: lotterier som inte kräver tillstånd och tillståndspliktiga lotterier

Lotterivinsterna ska vara av hög kvalitet och huvudvinsten lockande. Lotterivinster kan begäras av lämpliga sponsorer samt brandkårsmedlemmar (t.ex. hantverk) och lokala företag.

Insamling av avfallsmaterial

Ungdomsavdelningen kan till exempel samla in flaskor, papper, tidningar och plastsäckar. Var noga med att organisera var, när och hur avfallsmaterial samlas in. Gör en tydlig, personlig annons och informera målgruppen om insamlingen till exempel i lokala medier och på sociala medier. Ordna nödvändiga förvaringsutrymmen och transporter.

Kom i förväg överens om när materialet ska levereras vidare från brandstationen. Lämna inte det insamlade materialet på brandstationen, utan omvandla materialet till pengar så fort som möjligt.

Andra sätt att samla in medel

- packa in julklappar i varuhus
- arbeta som jultomte
- sälj kex, godsaker eller kryddor
- rasta hundar
- arbeta som barnvakt
- dela ut tidningar och reklamer
- ge ut och sälj en egen tidning
- ange ett kontonummer för donationer på brandkårens webbplats (kom ihåg insamlingstillståndet)
- byt batterier i brandvarnare
- uppbär en liten avgift för föreläsningar och evenemang
- tvätta gårdar
- bevattna trädgårdar i juli
- sälj brandfilter och brandvarnare
- städa på frivilligbasis
- producera och sälj kalendrar med brandkårstema
- sälj strumpor och sportkläder

Brandkårsungdomar

Arbete med brandkårsungdomar

Medlemmarna på en ungdomsavdelning är vanligtvis mellan 10 och 17 år gamla. En del brandkårer har en avdelning för 7–9-åriga barn. Åldern och kunskaper hos ungdomsavdelningens medlemmar varierar ofta rätt mycket, vilket kan ställa krav på verksamheten. Stundvis är det bra att dela in ungdomarna i mindre grupper enligt ålder eller kunskapsnivå. De äldsta ungdomarna på avdelningen kan utnämnas till assisterande instruktörer för att upprätthålla deras motivation. SPEK:s introduktionsmaterial för nya assisterande instruktörer kan i tillämpliga delar användas vid introduktionen av hjälputbildare.

Alla unga ska erbjudas möjlighet att delta i brandkårshobbyn oberoende av bakgrund, hälsotillstånd eller inlärningsförmåga, även om den ungas medlemskap skulle kräva specialarrangemang.

Samarbetet med vårdnadshavarna bör vara öppet och de ska tillfrågas om råd till exempel om den unga har särskilda behov eller en annan religiös bakgrund, så att den unga kan involveras i verksamheten så enkelt som möjligt. En ung person som behöver särskilt stöd kan också delta i övningarna, till en början tillsammans med en vårdnadshavare eller någon annan stödperson.

Ungdomsavdelningens utbildare och avdelningsledare som pedagoger

Ungdomsavdelningens utbildare bör sätta sig in i de olika utvecklingsstadierna hos barn och unga när de planerar verksamheten.

- Lästips: Mannerheims Barnskyddsförbunds material om barnets tillväxt och utveckling i olika åldrar (mer omfattande material på finska)

Ju yngre barnet är, desto mer handledning och rådgivning kräver det. Äldre ungdomar bemöts genom samvaro, diskussion och handling på den nivå som situationen kräver. Brandkårens ungdomsverksamhet består inte enbart av brandkårsarbete, utan också av ungdomsarbete med därtill hörande skyldighet och rätt att fostra den unga. Ungdomsavdelningen är till för ungdomarna och verksamhetens syfte är att stödja deras utveckling.

Även om ett av målen med verksamheten är att säkerställa brandkårsarbetets kontinuitet, kommer ett larmavdelningsfokuserat tänkande att få en del unga att sluta delta i brandkårens ungdomsverksamhet. Det är bra att påminna sig om att även om en ungdom kanske inte skulle fortsätta i brandkåren, lär den unga sig många nyttiga färdigheter via brandkårshobbyn som också kan bidra till en vilja att hjälpa andra och att beakta säkerhet i vardagen.

En bra utbildare ser till att varje barn och ungdom uppmärksammas och ger positiv respons, men identifierar också eventuella problem och vågar ingripa i dem. En bra utbildare är rättvis, opartisk, följer överenskommen praxis och föregår med gott exempel.

Rädsla för att misslyckas kan leda till att den unga blir mindre ambitiös och börjar bete sig defensivt och trotsigt. Utbildaren bör vara uppmärksam på vad som går bra och fokusera på framgångar istället för misstag. Om utbildaren måste ge negativ feedback bör detta göras på ett sätt som hand och endast genom att utvärdera handlingar, inte individen. De unga bör stöttas och erbjudas hjälp att identifiera sina framgångar och styrkor. Ungdomarna gör sitt bästa och identifierar sin potential i en gynnsam miljö där de får stöd.

Brandkårens ungdomsverksamhet ger också oundvikligen upphov till meningsskiljaktigheter, konflikter och andra problematiska situationer. SPEK:s guide om Särskilda situationer inom brandkårens ungdomsverksamhet erbjuder vägledning i hur man går till väga i sådana situationer.

Ledning av en ungdomsavdelning

Ungdomsavdelningen bör ledas av en avdelningsledare som biträds av en eller flera viceledare.

Med ledarskap avses sådana åtgärder som får medlemmarna i en grupp eller organisation som ledaren leder att agera enligt målen i en förutbestämd riktning. Med andra ord handlar ledarskap om förmågan och viljan att få en grupp att agera enligt ett mål. Ledaren vägleder sin grupp i enlighet med organisationens mål och fastslagna verksamhetsprinciper. Ledarskap handlar om att motivera, samordna och organisera.

Egenskaper hos en god ledare

En god ledare för ungdomsavdelningen har bland annat följande egenskaper:

- vilja att vara ledare
- god självkännedom och självkontroll
- kunskap om ungdomsavdelningens kutymer, syften och mål
- förmåga och vilja att dela ansvar
- förmåga att agera rättvist
- förmåga att motivera och uppmuntra
- förmåga att stödja, hjälpa och vara närvarande
- förmåga att lyssna på andra i beslutsfattandet
- förmåga att kommunicera tydligt
- förmåga att ta itu med svåra frågor
- systematisk inställning och framförhållning.

Ledningsprocessen

Ledning är en process som ofta delas in i tre underställda processer: planering, genomförande och uppföljning. I planeringsskedet identifieras först det som är föremål för planeringen. Därefter sätts målen upp och åtgärderna och resursfördelningen planeras. Ungdomsavdelningens verksamhetsplan fungerar som ett planeringsverktyg. I genomförandefasen strävar man efter att genomföra de planerade åtgärderna korrekt och i rätt tid och genom samverkan. I uppföljningsfasen samlar man in information om resultaten genom att mäta. Justeringar eller större förändringar görs vid behov. Uppföljningen kan också kallas rapportering.

Ledning av unga

När man leder ungdomar måste man vara särskilt noga med att förbereda sig noggrant och vinnlägga sig om en entusiastisk attityd till undervisning och andra situationer, till exempel deltagande i tävlingar eller andra sociala aktiviteter. Ledarskap handlar också om att få alla medlemmar i gruppen att känna sig trygga och uppmärksammade. En ledare måste alltid handla på ett föredömligt sätt.

Låt ungdomarna delta

Det är viktigt att ungdomarna på ett mångsidigt sätt får delta i planeringen och genomförandet av ungdomsavdelningens verksamhet. Ungdomarna lär sig oftast bäst genom att göra, experimentera och ta ansvar. Delaktighet ökar de ungas motivation.

Ungdomar kan tas med i avdelningens verksamhet, till exempel när:

- regler och övningsprogram utarbetas
- brandkårens kommitté för ungdomsarbete sammanträder
- övningsplanerna utarbetas
- övningar planeras och genomförs.

Ungdomarna kan handledas och uppmuntras att ordna till exempel egna läger, evenemang eller utflykter, där de kan arbeta med olika förvaltnings- och ledarskapsuppgifter. Ungdomarna kan också ordna olika presentationer av brandkårens ungdomsverksamhet, till exempel i skolor eller på evenemang.

Det är bra att regelbundet samla in respons och utvecklingsidéer från ungdomarna om verksamheten. Lär dig mer om att engagera ungdomar med hjälp av SPEK:s [webbminutspelning](#) och [idéanteckningar](#) från webinariet.

Ledning av utbildare och instruktörer och assisterande instruktörer

Ungdomsavdelningens ledare har till uppgift att leda och övervaka andra utbildare, instruktörer och assisterande instruktörer och å andra sidan ge dem möjligheter att arbeta framgångsrikt. Utbildarna bör aktivt uppmuntras att delta till exempel i kursen för brandkårsutbildare eller kursen Arbete med unga. Ledaren bör också satsa på att skapa och upprätthålla laganda mellan utbildare och instruktörer.

I vissa brandkårer kan det vara svårt att få tillräckligt många utbildare och instruktörer till avdelningen. Då kan till exempel vårdnadshavare eller stödpersoner från avdelningen tas med som stöd för utbildarna. Vårdnadshavare kan till exempel bjudas in för att följa med övningarna. Samtidigt kan man presentera ungdomsavdelningens verksamhet och bjuda in dem i verksamheten. Om personer utanför brandkåren tillfrågas om att delta i verksamheten är det viktigt att ge dem orientering och sådana uppgifter som inte kräver brandkårskompetens. SPEK:s introduktionsmaterial för nya assisterande instruktörer kan användas som stöd vid orienteringen.

Ungdomsavdelningens verksamhet

Planering av verksamheten

Vad planeras och varför?

Verksamhetsplan

Den tidigare presenterade verksamhetsplanen beskriver all verksamhet utanför veckoövningarna.

Övningsplan

Övningsplanerna har vid sidan av verksamhetsplanen en viktig roll när ungdomsavdelningens verksamhet planeras. Övningsplanen upprättas i allmänhet för en verksamhetsperiod (januari–juli, augusti–december) eller för en kortare period, till exempel för tre månader i taget. Övningsplanen omfattar all verksamhet på avdelningen under en viss period, inklusive veckoövningarnas ämnen. Varje händelse ska innehålla information om ämnet, tidpunkten, klockslagen från start till slut, samt namnet på den person som ansvarar för händelsen. Det är också bra att anteckna i separata kolumner vad deltagare i olika åldrar förväntas kunna om ämnet efter att händelsen har avslutats. Det säkerställer omväxling och ett progressivt förhållningssätt till hur olika ämnen behandlas.

Övningsplanen bör föras direkt in i HAKA och delas ut till ungdomarna så de kan ta den med sig hem. I planen kan ungdomarna och deras vårdnadshavare se vad som pågår på avdelningen.

Upprättande av övningsplan

Övningsplanerna säkerställer verksamhetens kontinuitet och skapar en genomtänkt och sammanhängande helhet av övningarna. På så sätt håller verksamheten högsta möjliga kvalitet med till buds stående resurser.

Planeringen ska inledas i god tid så att all nödvändig bakgrundsinformation hinner samlas in, bland annat om ungdomsarbetets mål, avdelningens budget, antalet ungdomar, ungdomarnas åldersfördelning och kunskapsnivå, samt om verksamheten utanför avdelningen. Avdelningsledaren bör involvera åtminstone viceledarna, utbildarna och ungdomarna i planeringen. För att berika verksamheten kan man också be om idéer från andra avdelningar inom brandkåren eller utanför brandkåren: från den lokala skolan, ungdomarnas föräldrar, kommunens bildningsväsende eller fritidsavdelning, ledarna för de närliggande brandkårernas ungdomsavdelningar, Räddningsförbundets ungdomsledare eller utbildningsledare samt andra lokala ungdomsorganisationer. Utnyttja föregående års övningsplaner främst för att säkerställa att planeringsåret inte blir likadant som det föregående året.

Långtidsplan

Planera ungdomsavdelningens verksamhet på några års sikt. Det är ändå inte ändamålsenligt att göra upp alltför detaljerade planer, eftersom barn och ungdomar kan byta hobby. I stället för att göra upp detaljerade planer kan man sätta upp mål för avdelningens storlek och verksamhetens kvalitet samt fastställa olika fokusområden som man beaktar och uppmärksammar aktivt. I mycket små brandkårer kan målet till exempel vara att fortfarande ha kvar en aktiv ungdomsavdelning efter fem år.

Utvärdering av verksamheten

Kipinä 2.0-verktyget har utvecklats till stöd för ungdomsavdelningarnas verksamhet och utveckling. Verktygets syfte är att uppmuntra, utmana, vägleda och stötta avdelningarna så att de kan utveckla verksamheten långsiktigt och målinriktat. Genom att fylla i Kipinäs formulär årligen är det enkelt att följa avdelningens utveckling och identifiera utvecklingsområden.

Med Kipinä kan brandkåren

- få viktig respons på sina egna aktiviteter
- hitta sina egna styrkor och svagheter
- identifiera nuläget och utvecklingsområdena
- utvecklas genom målinriktad handling.

Veckoövningar och utbildning

Planering av veckoövningar

Kärnan för verksamheten vid brandkårens ungdomsavdelning är att man regelbundet samlas till veckoövningar en viss kväll under veckan. Planering och förberedelser är av avgörande betydelse för att en veckoövning ska lyckas. Anteckna övningens mål, innehåll, utrustning och utbildare samt schema inklusive tidsplan i utbildningskortet.

Övningen förbereds genom att ta fram nödvändig utrustning. Reservera tio minuter för både på- och avtagning av utrustningen. Då tar den egentliga övningen i allmänhet cirka 30–40 minuter. Det går snabbt att byta utrustning om alla utbildare hjälper till.

Övningsprogrammets planering bör vara logisk och svårighetsgraden höjas lite i taget. Innan ett barn behöver veta hur man släcker en brand bör det förstå hur en brand startar och innan en brand startar är det bra för barnet att veta hur man förebygger en brand. För att en person ska hållas med i brandkåren från 7 till 17 års ålder bör något nytt och motiverande tas upp varje år så att hobbyn känns engagerande.

Ungdomsavdelningens ledare ansvarar för all verksamhet på avdelningen, också för att anordna veckoövningar. Avdelningsledaren behöver inte fungera som utbildare vid varje övning, utan uppgifterna fördelas mellan avdelningens utbildare. Varje övning ska ha en utsedd ansvarig ledare (eller ansvarig utbildare för övningen). Personen ansvarar för att övningen genomförs i enlighet med övningsplanen och att de mål som ställts upp för övningen uppnås. Den ansvariga utbildaren gör upp en plan för övningen och reserverar lokaler, undervisningsredskap och utrustning.

All brandkårspersonal bör stödja ordnandet av ungdomsavdelningens övningar och om möjligt delta i dem. Om ansvaret för att ordna övningarna enbart ligger på ungdomsavdelningens utbildare kan arbetsmängden bli orimligt hög. Då finns det en risk att utbildaren tröttnar på sin uppgift.

Att utbilda ungdomar ger god utbildarerfarenhet för alla i brandkårsmedlemmar. Dessutom bjuder utomstående utbildare på omväxling för ungdomarna. Ett besök av kårchefen eller att kårchefen fungerar som utbildare under avdelningens

övning kan mycket väl höja både avdelningens och kårchefens anseende i ungdomarnas ögon. När övningarna får besök av andra brandkårsmedlemmar utöver de bekanta och trygga utbildarna lär sig ungdomarna känna hela brandkåren. Det kan förbättra möjligheten för att de efter sin tid på ungdomsavdelningen går vidare till andra avdelningar inom brandkåren.

Samlingsplats

En permanent och tillräckligt rymlig plats att samlas på borde reserveras för ungdomarnas veckoövningar. Lokalerna bör vara tillgängliga för ungdomsavdelningen när det är övning. Alla ska ha en sittplats och det ska finnas tillräckligt med undervisningsmaterial och utrustning. Materialet, utrustningen och avdelningens övriga saker och redskap ska kunna förvaras i ett förråd. Den bästa platsen för en övning är den egna brandstationen eller brandkårshuset. Om lokalerna har så stora brister att verksamheten lider avsevärt, kan avdelningen samlas till exempel i den lokala skolan eller någon annan lämplig lokal. När man samlas på brandstationen bör lokalens ordningsregler följas och brandkårens funktionsberedskap måste tryggas under alla omständigheter.

Planering av övningar

Ungdomsavdelningens utbildning består av teoretisk och praktisk undervisning, det vill säga av lektioner och övningar eller en kombination av dem båda. Undervisningsformen och undervisningsmetoden beror på ämnets innehåll och kunskapsmål samt på de ungdomar som deltar i undervisningen. Undervisningen planeras enligt samma mönster, oavsett om det är fråga om teoretisk eller praktisk undervisning eller en kombination av dem båda. När lektionen förbereds noggrant kan den styras med hjälp av många små detaljer för att uppnå bästa möjliga undervisningsresultat. En väl utarbetad skriftlig övningsplan underlättar också planeringen av kommande övningar.

Tänk på följande frågor när du planerar en övning: Frågorna ska fungera som stöd när du planerar din undervisning.

1. Vilka är de viktigaste begreppen eller färdigheterna som ungdomarna ska lära sig under övningen? Vilken kunskapsnivå strävar ni efter? Vilka nya saker kan deltagarna lära sig? Vilka problem kan ni lösa med hjälp av övningen?
2. Vilka är avdelningens allmänna mål när det gäller fostran och utbildning? Vilka är verksamhetsårets och verksamhetsperiodens mål?
3. Hur gamla är ungdomarna? Hur många är de? Vilka är målen för olika åldersgrupper när det gäller fostran och utbildning? Är det fråga om utbildning på individ- eller enhetsnivå?
4. Vad känner ungdomarna redan till? Hur kopplar du ämnet till det som deltagarna tidigare lärt sig? Hurdan inlärningsförmåga och motivation har ungdomarna i fråga om undervisningsämnet?
5. Hur mycket tid har du till ditt förfogande? Hur mycket tid använder du för att ta upp olika frågor? Hur kan du fördela sysselsättningen jämt bland deltagarna för att undvika onödiga pauser?
6. Vilka resurser (utbildare, utrustning, redskap, pengar, osv.) har du till ditt förfogande? Vilken utrustning eller hurdant material behöver ni? Har ungdomarna lärt sig använda utrustningen i ett tidigare skede?
7. Hur inleder du en lektion? Hur försäkrar du dig om att ungdomarna känner till övningens mål, dvs. vad som förväntas av dem under olika skeden av undervisningen?
8. På vilket sätt tänker du undervisa? Hurdana exempel och frågor kommer du att använda? Finns det några svåra ord eller begrepp som behöver klargöras?
9. Hur ska ungdomarna gå till väga för att klara aktiviteterna? Vad gör de efter att de slutfört en uppgift? Om övningen kräver arbete i grupp: hur bildas grupperna och hur fördelas uppgifterna i grupperna? Finns det någon i gruppen som behöver hjälp för att klara övningen? Kan personen använda en kompis som hjälp?
10. Hur avslutar du övningen? Finns det något du bör informera om? Hur ger och samlar du in respons?
11. Hur bedömer du ungdomarnas arbete, övningens förlopp och din egen prestation? Var målen de rätta? Vad gick bra och vad kunde ha gjorts bättre? Framkom det andra utbildningsbehov? Hur kan lärdomarna från övningen tillämpas efteråt?

Se bland annat SPEK:s bank för veckoövningar och utbildarnas gemensamma tipsbank för att få idéer till veckoövningarna. Välj "nuorten viikkoharjoitukset" (veckoövningar för unga) i menyn under "onnettomuustyyppi" (typ av olycka) i veckoövningsbanken.

Undervisning och planering av undervisningen

Lärande

Enligt SPEK:s pedagogiska riktlinjer utgår begreppet lärande från konstruktivistiska principer. Med andra ord betonar man elevens aktiva roll och elevens egna erfarenheter, varvid kunskapen bygger på tidigare erfarenheter. Den viktigaste motivatorn är viljan att lära, och därför ska undervisningen stärka personens inre motivation. Enligt de sociokonstruktiva principerna för lärande betraktas lärandet som ett sociokulturellt fenomen. **I lärandet är det särskilt viktigt att relatera till det verkliga livet, att återkoppla ny information till egna erfarenheter och tidigare kunskap och att placera informationen i rätt sammanhang.**

Lärandet sker enligt de nivåer som beskrivs i Blooms taxonomi:
minnas → förstå → tillämpa → värdera → skapa

	Kunskapsnivå	VERB
↑ Informationsbelastningen och tidsbehovet ökar	SKAPA (nivå 6)	planera, bygga, producera, föreslå, utveckla, uppfinna, leda, utvidga, ändra, förutsäga, rekommendera, övertyga, mäta
	VÄRDERA (nivå 5)	bedöma, dra slutsatser, jämföra, diskutera, relatera, generalisera, kritisera, ifrågasätta, kommentera
	ANALYSERA (nivå 4)	ordna, organisera, visa motsägelse, separera, dela, kombinera, undersöka, testa, analysera, bevisa, översätta, relatera, omorganisera, summera
	TILLÄMPA (nivå 3)	genomföra, utföra, använda, införa, agera, tillämpa, lösa, presentera, förbereda, utarbeta, förklara (hur), välja, beräkna, ändra, diskutera, översätta, bygga, producera
	FÖRSTÅ (nivå 2)	tolka, ge exempel, sammanfatta, dra slutsatser, omformulera, rapportera, kategorisera, redigera, förklara, beskriva, lokalisera, kategorisera, ställa mot varandra, kombinera, organisera
	MINNAS (nivå 1)	identifiera, lista, definiera, namnge, presentera, skriva, upprepa, hitta, samlar, beskriva, visa, berätta, låna, återkalla

- MINNAS = minnas saker utan att förstå dem
- FÖRSTÅ = förklara sina tankar och begrepp
- TILLÄMPA = tillämpa kunskaperna i nya situationer
- ANALYSERA = skilja mellan relevant och irrelevant information och se samband
- VÄRDERA = fatta ett motiverat beslut
- SKAPA = utforma nya produkter, åsikter eller perspektiv

Principer för meningsfullt lärande:

- **Aktivitet:** eleverna agerar aktivt, deltar i informationsproduktionen och ansvarar för sitt eget lärande.
- **Samverkan:** eleverna samarbetar och skapar ny information i samarbete med varandra och utnyttjar varandras kunskaper och färdigheter.
- **Målorientering:** eleverna sätter upp och fastställer sina egna mål och ansvarar för att uppnå dem.
- **Situationsbundenhet:** studieuppgifterna anknyter till den studerandes verkliga liv eller är simuleringar av det verkliga livet.
- **Självledarskap:** de studerande analyserar sitt eget lärande och uttrycker vad de har lärt sig.

Eleven samt elevens lärande och kompetensutveckling ligger i centrum för allt. (SPEK:s pedagogiska policy)

Målets betydelse i undervisningen

Tydligt uppsatta mål för veckoövningarna hjälper utbildaren att välja undervisningsämne och undervisningsmetoder för en övning. Målen bör klarläggas för ungdomarna i början av övningen så att de vet vad de ska lära sig och varför ämnet behandlas under övningen. Målen kan också sättas upp tillsammans med ungdomarna.

Utöver de mål som satts upp för veckoövningarna sätter man upp delmål som man arbetar för att uppnå. Ett delmål kan till exempel handla om att lyckas i en tävling. Målen för brandkårens ungdomsverksamhet bör också beaktas vid planeringen av övningar.

Val av undervisningsmetoder

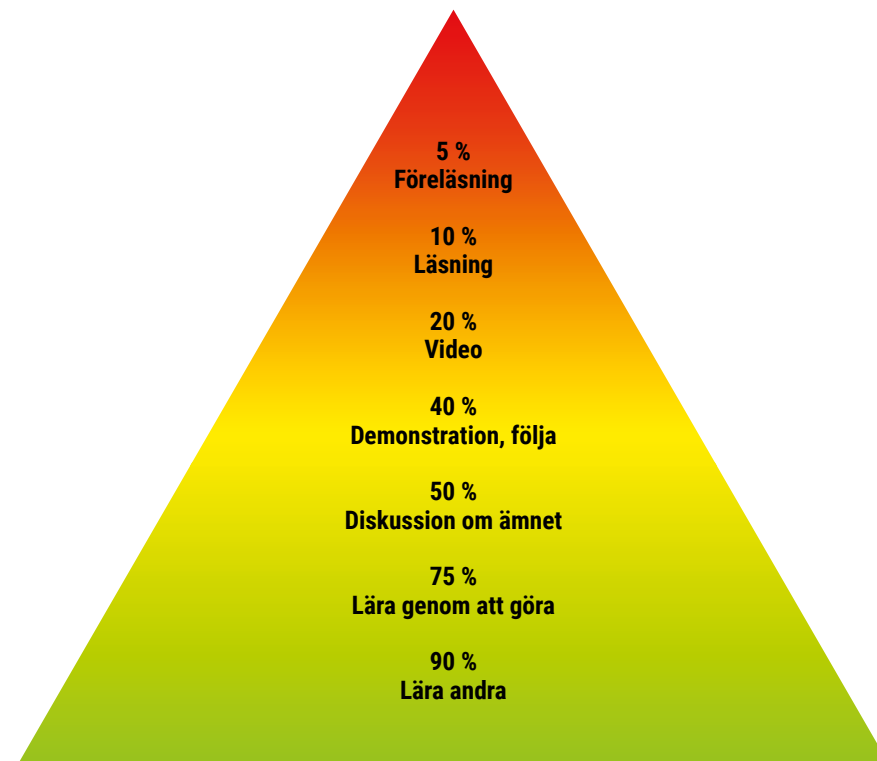
Utbildningens mål och undervisningsgruppens storlek avgör valet av undervisningsmetod. Vid valet av undervisningsmetod bör man sträva efter att frångå utbildarcentrering och välja en undervisningsmetod som engagerar ungdomarna att delta och göra så mycket som möjligt själva.

Inlärningspyramiden visar olika undervisningsmetoder schematiskt: de metoder som bäst stöder lärandet placeras längst ner och de som inte stöder lärandet placeras högst upp. Procentsatsen som nämns bredvid metoden anger hur mycket information eleven tagit till sig med hjälp av metoden.

Ju yngre eleven är, desto mer lekfull och praktisk bör undervisningen vara.

Kombinerade undervisningsmetoder gör lektionen lyckad. Varierande och mångsidiga undervisningsmetoder gör lärandet meningsfullt och förbättrar inlärningsresultaten, samt ger alla möjlighet att delta och ta till sig ämnet.

De faktiska färdigheterna lär man sig bäst genom övningar. Lärandet kan främjas genom mental träning, dvs. genom att gå igenom uppgifterna steg för steg i huvudet före den egentliga övningen. Under de praktiska övningarna visar utbildaren först uppgiften i sin helhet, så att ungdomarna vet vad de ska sträva efter. Därefter lär utbildaren ut uppgiften stegvis och deltagarna repeterar stegen tillräckligt många gånger för att lära sig dem. Nästa steg tas först när deltagarna behärskar det föregående steget är tillräckligt väl. När deltagarna har lärt sig alla steg kan de öva på uppgiften i sin helhet. Genomförandet nöts in tillräckligt länge för att det ska löpa automatiskt.

Källa: National Training Laboratories, USA

Utmaningar i beteendet och lärandet

Bland brandkårsungdomarna finns antagligen personer med olika beteende- och inlärningssvårigheter. SPEK:s guide om Särskilda situationer inom brandkårens ungdomsverksamhet innehåller mer omfattande anvisningar om hur man hanterar inlärningsproblem och krävande beteende hos unga samt om hur man förebygger och hanterar utmanande situationer. Även introduktionsmaterialet för nya assisterande instruktörer behandlar vissa problem hos unga.

Psykiska symtom

Upp till 20–25 procent av ungdomarna lider av psykiska störningar. Ungdomars psykiska hälsa kan stärkas genom att skapa en öppen och förtroendefull relation, en lugn och trygg atmosfär samt genom att visa att de är accepterade som de är.

ADHD/ADD

ADHD (Attention Deficit Hyperactivity Disorder) är en neuropsykiatrisk aktivitets- och uppmärksamhetsstörning. De viktigaste symtomen på ADHD är ouppmärksamhet, hyperaktivitet och impulsivitet. Alla tre egenskaper kan förekomma hos vissa, hyperaktivitet och impulsivitet hos andra, och uppmärksamhet och svårigheter med exekutiva funktioner (ADD) hos andra. Prevalensen av ADHD är 4–7 procent hos barn och ungdomar.

Arbetet med unga som har ADHD/ADD underlättas av en klar verksamhetsmiljö och rutiner, framförhållning och en tydlig uttryckt önskan om hur den unga förväntas bete sig eller agera, av intressanta och konkreta uppgifter, tydliga och bitvis givna instruktioner, omväxlande arbetssätt, omedelbar, direkt och återkommande respons, möjligheter till att lyckas samt omedelbar respons när något lyckats.

Utmaningar i lärande

- uppmärksamhetssvårigheter
- språkliga svårigheter
- gestaltningssvårigheter
- läs- och skrivsvårigheter
- matematiska svårigheter

Brandkårsungdomar med särskilda behov kan stödas genom att minska antalet störande faktorer, agera systematiskt, ge tydliga instruktioner, hålla undervisningen kort och tydlig, minimera väntetidernas längd, göra lärandet så aktiverande som möjligt, använda praktiska exempel och erbjuda olika sätt att studera ämnet.

Säker brandkårsverksamhet

- Brandkåren bör ha **tydliga regler och färdiga handlingsmodeller** för hantering av olämpligt beteende, såsom mobbning, diskriminering eller trakasserier, och för hantering av situationer.
- **Alla måste förbinda sig** att följa de gemensamma reglerna och att förebygga och ingripa i osaklig behandling. I SPEK:s material finns bland annat en affisch om det här ämnet.
- Brandkåristerna bör **känna till vem** de kan vända sig till för att anmäla osakligt bemötande (t.ex. kårchefen eller avdelningsledaren).
- Vi rekommenderar att brandkåren utser **1–2 säkerhetspersoner** inom sig med vilka man kan diskutera osakligt bemötande med låg tröskel.
- Tala öppet om osakligt beteende, såsom mobbning, trakasserier och diskriminering, eftersom öppenhet skapar förtroende.
- Teamarbete rekommenderas starkt vid arbete med minderåriga. Brandkåren bör sträva efter att det alltid finns minst två vuxna som leder hobbygrupper med minderåriga för att garantera tryggare förhållanden för alla som deltar i verksamheten.

Praktiska tips för undervisningen

Motivation, kartläggning av utgångsläget och förankring

- Skapa en positiv atmosfär.
- Fråga hur ungdomarna mår i början av övningarna. Du kan till exempel använda en humörmätare eller humörbilder som hjälp. Olika metoder för att fråga om läget.
- Ta med ungdomarna när verksamheten planeras.
- Berätta om lektionens mål och varför ämnet är viktigt.
- En inledande lek eller ett spel skapar en positiv atmosfär, laganda och lugnar ner situationen före undervisningen.
- Var själv ett inspirerande exempel.
- Håll en frågesport om dagens ämne (t.ex. på Kahoot).
- Lägg fram påståenden om det aktuella ämnet, som ungdomarna ska svara på.
- Använd post-it-lappar eller elektroniska plattformar som Flinga, Jamboard eller Padlet för att ta reda på vad ungdomarna kan om ämnet och vad de vill lära sig mer om.
- Gör upp en tankekarta (mindmap) över ämnet tillsammans med ungdomarna. Komplettera tankekartan i slutet av lektionen med sådant som deltagarna lärt sig under lektionen (fungerar också som respons till utbildaren).
- Be ungdomarna skriva ner fem saker som de känner till om ämnet. Pappret kompletteras i slutet av övningen (fungerar också som respons till utbildaren).

Involverande undervisningsmetoder

Berätta vad ni strävar efter med arbetet och presentera arbetsskedena tydligt. Följ upp och led arbetet och korrigera felaktig information genom att diskutera med gruppen.

Dela upp i par eller grupper med olika metoder, låt inte bästisar eller alltid samma par eller grupper arbeta tillsammans. Dela upp genom att till exempel dra lott med hjälp av färgade lappar, vykortsbitar eller en kortlek, eller efter födelsemånad, eller ställ ungdomarna på rad alfabetiskt eller efter födelsedatum och dela in enligt en siffra (t.ex. 1–4 ger 4 grupper).

Grupparbete

Ungdomarna övar eller studerar ämnet i små grupper och gör till exempel en affisch, video, bild eller sammanfattning som de presenterar för andra grupper. Var och en kan tilldelas olika roller i gruppen, vilket säkerställer att alla deltar i lagarbetet. Rollerna kan till exempel vara gruppleddare, utvärderare, uppmuntrare och rapportör.

Kollaborativt lärande

Syftet med kollaborativt lärande är att aktivera unga att lära sig saker genom samarbete med andra, så att kunskapen hos varje medlem i gruppen utnyttjas. Målet är att väcka viljan att lära sig. Kunskapsmålet är att den unga kan ta reda på saker och ting och att behärska åtminstone sitt eget ämne.

Inom kollaborativt lärande fördjupar sig ungdomarna i ett visst ämne enligt på förhand givna instruktioner och utifrån ett färdigt sammanställt material. Efter det ska de lära ut det vad lärt sig till varandra. Att själv undervisa är ett effektivt sätt att lära sig eftersom det kräver att man först förstått sitt ämne. Ibland kan man lära sig när man försöker sätta ord på det man nästan redan förstått.

Kollaborativt lärande kan till exempel tillämpas på en 16-personers grupp så, att gruppen först delas in i fyra små grupper, vars medlemmar tilldelas ett

nummer mellan 1 och 4. Därefter samlas ettorna i en workshop för sig, tvåorna i en annan workshop och så vidare. Workshopparnas deltagare utför en uppgift och flyttar därefter tillbaka till sina ursprungliga grupper, där de lär ut det de har lärt sig i workshoppen till gruppens övriga medlemmar.

Cirkulerande arbete

Deltagarna delas in i grupper och grupperna besöker hållplatser turvis där de ska lösa uppgifter. Alla grupper besöker alla hållplatser. Antalet hållplatser är lika som antalet grupper. Grupperna startar vid olika hållplatser. På hållplatserna finns material som kan studeras i detalj, och materialet används som utgångspunkt för frågor, jämförelser och slutsatser, och även för prov eller tester. Grupperna kan också ha med sig ett papper med uppgifter som fylls i vid varje hållplats. Varje hållplats ska ha kortfattad bakgrundsinformation om ett ämne, samt forskningsmaterial och steg-för steg-instruktioner.

Snöbollseffekten

Först behandlas ämnet som ska diskuteras, till exempel med hjälp av en föreläsning, videopresentation eller skriftligt material. I samband med det förklarar man hur en kumulativ grupp fungerar och redogör för arbetets mål. Efter det bekantar sig var och en med ämnet och materialet på egen hand och gör anteckningar. Därefter bearbetas tankarna parvis genom att jämföra information och tankar och föra arbetet framåt. Två par bildar en ny grupp och fortsätter jämföra information och tankar.

Grupperna sammanställer sina tankar till en presentation, eller så sammanställer handledaren gruppens tankar utifrån en gemensam diskussion, till exempel på en svart tavla eller ett blädderblock. Slutligen görs en gemensam sammanfattning av ämnet.

Färdplan

Varje deltagare får ett stort papper där de ritar ett långt streck i mitten. Utbildaren ger varje deltagare i uppgift att tänka på någon aktivitet som hör samman med ämnet, till exempel en grundutredning. De steg som måste tas för att ta sig från start till slut antecknas på strecket i kronologisk ordning.

Fallstudier i undervisningen

Ett verkligt fall tas upp, till exempel i form av en bild, video eller berättelse. Deltagarna börjar lösa fallet med hjälp av frågor som de får och med stöd av delad information, material och egen tidigare erfarenhet. Resultaten behandlas genom diskussion eller respons från utbildaren.

Lärcafé

Bord placeras i en lokal och borden förses med papper från ett blädderblock och pennor. Deltagarna grupperas vid borden och en ledare utses för varje bord. Varje bord får ett separat utbildningsrelaterat ämne att arbeta med. Vid borden diskuterar grupperna sina ämnen. Alla kan skriva och rita på pappret. När tiden tar slut byter alla i gruppen bord, fränsett ledaren. Vid det nya bordet diskuteras först den föregående gruppens tankar under ledning av ledaren. Därefter fortsätter den nya gruppen att bearbeta ämnet. När grupperna har besökt alla bord återvänder de till sina ursprungliga bord. Ledaren berättar hur ämnet diskuterades och vad som har kommit till efter att de olika grupperna besökt bordet.

Deltagarna som lärare

Ett par eller en liten grupp tilldelas ett ämne med tillhörande material eller redskap. Paret eller gruppen förbereder en presentation om sitt ämne som hålls för resten av deltagarna.

- <https://www.opintokeskussivis.fi/materiaalit/toiminnallisia-menetelmia/>

Inspelning av en video eller animation

Ungdomarna delas in i grupper eller par och tilldelas ämnen som de ska göra en video eller animation om. Hjälpfrågor ges som stöd för planeringen.

Dramatisering

Ämnet övas in genom att spela teater.

Demonstration

Ämnet illustreras genom att berätta, förklara och framför allt visa.

Metoder för idéutveckling eller problemlösning

Gruppexpo

Gruppexpometoden handlar om att ta fram idéer eller lösa problem i grupp och om att dela idéer mellan grupper. Först tar ledaren upp ett visst antal frågor eller

problem som ska diskuteras. Deltagarna kan välja ett ämne som intresserar dem och bestämma vilket ämne de vill behandla. Om grupperna inte är fördelade jämnt kan de ordnas om.

Grupperna väljer en sekreterare och en tidtagare som ser till att tidsplanen håller. Gruppmedlemmarna tänker på ämnet för sig själv i ungefär fem minuter. Därefter reflekterar gruppen över olika synsätt och sammanfattar sina åsikter på ett blädderblockspapper.

Sammanfattningarna hängs upp så att grupperna kan se på varandras presentationer. Ett tomt papper placeras bredvid presentationerna där andra grupper i ett senare skede kan skriva kommentarer, komma med förslag eller lyfta fram observationer. Slutligen ombildas grupperna så att minst en medlem i varje grupp har bytt grupp. Därefter tar man del av de olika presentationerna. Medlemmarna som bytt grupp framför sin ursprungliga grupps presentation för den nya gruppen. Efter det här kan presentationerna kommenteras på det tomma pappret. Om grupperna tagit fram idéer eller arbetat med problemlösning kan de bästa lösningarna poängsättas. (Till exempel så att var och en får ge 3 poäng till den idé som de gillade bäst, 2 till den näst bästa idén och 1 poäng till den tredje bästa idén).

- <https://www.ksl.fi/app/uploads/2022/01/Osallistavat-menetelmat-KSL-verkko.pdf>

Brainstorming

Brainstorming är en metod för kreativ problemlösning där man skapar många idéer och involverar alla medlemmar i gruppen. Först introduceras deltagarna till ämnet för brainstormingen och till spelreglerna. Efter det får gruppen ett problem som ska lösas. Varje medlem i gruppen tar fram egna idéer och skriver ner dem till exempel på ett papper eller post-it-lappar. Idéerna kan också samlas in muntligt i tur och ordning, och då är det ledaren som skriver ner idéerna på en tavla. Även galna idéer kan framföras utan kritik under idéskedet. Efter idéskedet delas idéerna vid behov in i grupper och granskas kritiskt. Slutligen röstar de bästa idéerna fram till exempel genom poängsättning. De bästa idéerna kan vidareutvecklas i gruppen.

Insamling av respons

Det är viktigt att regelbundet be ungdomarna om respons, eftersom responsen stöder utvecklingen av verksamheten och ökar ungdomarnas känsla av delaktighet. Fundera först på vad du vill ha respons på, så att du kan ställa rätt frågor.

Exempel på olika modeller för insamling av respons:

- **Trafikljusrespons:** i slutet av en övning lägger deltagarna antingen en grön, gul eller röd lapp i en låda, beroende på vad de tyckte om övningen. De kan också skriva en motivering till sitt val.
- **Responslinje:** Deltagarna väljer en plats på en linje och ställer sig där för att visa vad de tyckte om övningen. (I ena änden av linjen: jag gillade övningen, i andra änden av linjen: jag gillade inte övningen). Deltagarna ombeds motivera varför de ställde sig just där.
- **Responslåda:** respons och idéer kan lämnas in när som helst.
- **Respons på nätet:** på Padlet, Flamingo eller någon annan liknande plattform.
- **Kamratrespons:** deltagarna ger respons till exempel till sitt par eller sin grupp. Att ge respons kräver riktlinjer och övning. Deltagarna kan till exempel få i uppgift att tänka på två positiva saker och en sak som kunde göras bättre.
- **Fler idéer för att samla in respons:** <https://ryhmarenki.fi/varikasta-palautetta/>.

Respons till ungdomarna

Ungdomar behöver positiv och uppmuntrande respons. Det bästa sättet att stödja ett önskat beteende är att omedelbart berömma, le, ge tummen upp eller på annat sätt bekräfta beteendet. Det man lägger märke till förstärks.

Stöd barnets och den ungas styrkor och lägg märke till även små framsteg. Uppmuntra till uthållighet och visa att du litar på att personen i fråga är kapabel till uppgiften. Visa eller berätta att misslyckanden hör till när man övar på något. Gör det roligt att försöka en gång till.

Även korrigerande respons ska vara uppmuntrande. Ta först upp det som personen lyckats med och ge därefter råd om hur personen kan förbättra sin prestation eller sitt agerande.

Självbedömning och utveckling som utbildare

Utvärdera ditt agerande och din prestation efter en övning genom att gå igenom händelserna under lektionen eller övningen för dig själv och tänk på vad som gick bra och vad som kan göras bättre. Ställ följande frågor till dig själv som hjälp i självbedömningen:

- Uppnådde ni målen för lektionen eller övningen?
- Vilka mål uppnåddes inte? Varför?
- Var målen ändamålsenliga?
- Berättade jag om målen innan vi började?
- Förstod ungdomarna vad jag lärde dem?
- Koncentrerade sig ungdomarna på utbildningen?
- Behandlade jag alla jämlikt?
- Var mina undervisningsmetoder bra?
- Hade alla tillräckligt att göra?

Andra faktorer som påverkar planeringen

Verbal och icke-verbal kommunikation

Interaktion består inte bara av ord, utan även av icke-verbal kommunikation. Icke-verbal kommunikation kan förstärka ett verbalt budskap, men också förändra eller motbevisa ett verbalt budskap. Om den verbala och icke-verbala kommunikation motsäger varandra, tror lyssnaren på det icke-verbala budskapet. Den verbala kommunikationens andel i kommunikation mellan människor ligger i allmänhet under 30 procent.

Verbal kommunikation är vad en person säger eller vad man läser någons. I icke-verbal kommunikation ingår bland annat nyttjande av fysiskt utrymme, avstånd mellan människor, kroppsspråk, rörelser, gester, ansiktsuttryck och kroppsställningar, ögonrörelser, ögonkontakt, tonfall, röstläge, röststyrka, talhastighet och intonation. Även klädsel och utseende kan användas för icke-verbal kommunikation.

Första intrycket är en summa av all icke-verbal kommunikation. Därför är det värt att tänka på hurdant första intryck man ger. Första intrycket är svårt att ändra på.

Medborgarfärdighet

Att arbeta med unga handlar sist och slutligen om att lära ungdomarna att ta ansvar för sig själva, sina medmänniskor, sin miljö och samhället. Ett aktivt medborgarskap, till exempel som frivillig brandman, främjar det gemensamma bästa.

Ungdomar kan lära sig mycket om samhället genom sin hobby inom brandkåren. Till exempel besök på räddningsverk, sjukhus, läroanstalter eller kraftverk och att lära känna deras personal kan vidga ungdomarnas syn på hur samhället fungerar. Brandkårens ungdomsverksamhet kan också ge inspiration till framtida yrkesval.

Utöver medborgarfärdigheter får ungdomarna lära sig traditioner och etikett genom brandkårens ungdomsverksamhet. Det faller sig naturligt att öva på

sociala färdigheter till exempel i samband med en förestående fest eller tillställning som brandkåren eller ungdomsavdelningen deltar i.

Säkerhetsfostran

Brandkåren finns på ett mycket konkret sätt till för att säkra samhällets funktion. I och med att brandväsendet numera ingår i räddningsväsendet har brandkårens arbetsområde breddats. Förebyggandet av olyckor har fått en större roll och säkerhetskommunikationen som ska trygga samhällets funktion är medborgarfostran när den är som bäst.

Förutom att ungdomsavdelningarna övar på att förebygga bränder och olika olyckor, kan avdelningarna med fördel delta i brandkårens säkerhetskampanjer och säkerhetsevenemang, som 112-dagen och En dag på brandstationen. Sådan verksamhet stöder inte bara säkerhetstänk, utan den informerar också om brandkårens ungdomsverksamhet och ger inkomster till avdelningen.

Även trafikfostran är en del av säkerhetskommunikationen. Den kan också genomföras på gräsrotsnivå, bland annat genom att säkra användningen av reflexer i höstmörkret eller påminna om hur viktigt det är med cykelhjälm. Polisen kan bjudas in till en övning för att berätta om faror i trafiken och hur man kan förebygga trafikolyckor. Samtidigt kan deltagarnas cyklar "besiktas".

Kunskaper och färdigheter hos utbildare. Speciella kunskaper och färdigheter hos utbildare bör aktivt tas tillvara. Som utbildare är det bra att sträva efter att ibland gå utanför sin bekvämlighetszon och genomföra övningar också i sådana ämnen som inte är bekanta sedan tidigare.

Repetition. När planen utarbetas ska man utgå från vad ungdomarna bör behärska i slutet av verksamhetsperioden. För att uppnå målen krävs tillräckligt med repetitioner inom grundläggande färdigheter. Utbildarna måste ha tillräckligt med tålamod och entusiasm för att repetera övningarna med ungdomarna tills de lär sig.

Tillräcklig variation. Det är viktigt att ungdomarna och utbildarna trivs på övningarna och vill vara en del av brandkåren. Därför ska verksamheten vara mångsidig och omväxlande och gemenskaps känslan hållas uppe. Övningarna

ska vara varierade, och utomstående aktiviteter som inte har direkt anknytning till brandkårsverksamheten kan läggas till, som pulkaåkning, knytkalas, filmkvällar, studiebesök, pizzakvällar eller utflykter.

Samarbete mellan avdelningarna. Verksamheten kan också göras mångsidigare genom samarbete mellan avdelningarna, till exempel genom att ordna gemensamma övningar mellan larmavdelningen och ungdomsavdelningen eller med hela brandkåren, ordna gemensamma rekreations- eller tävlingsdagar för brandkåren i sin helhet, bjuda in stöd- eller damavdelningen för att lära ut vardagsfärdigheter och bakning eller bjuda in personer från andra avdelningar att delta i 24-timmarsövningar. Gemensamma övningar med ungdomsavdelningarna vid de närliggande brandkårerna samt besök hos närliggande brandkårer ger också variation till övningsprogrammet.

Progressivitet. Verksamheten borde bjuda på lämpliga utmaningar jämfört med de befintliga kunskaperna. Övningshelheterna, verksamhetsperioderna och de enskilda ungdomarnas år inom hobbyn ska vara progressivt uppsatta. Med progressivitet menas i det här sammanhanget att man successivt går vidare till svårare delprestationer och ämnen. Progressiva övningshelheter kan vara sådana att man övar på samma sak två eller tre gånger i rad. Man börjar från grunderna och går vidare så att den sista övningen är en tillämpande övning i praktiken. Övningslarm lämpar sig också bra för att repetera sådant som deltagarna lärt sig under föregående veckor.

Fysisk fostran. Fysisk fostran är en väsentlig del av mognadsprocessen inom brandkåren, men den är också attitydfostran som motiverar en person att ta hand om sitt eget välbefinnande. Det rekommenderas att deltagarna utövar olika idrottsgrenar tillsammans även utanför övningarna. Även om en ungdom inte vill bli brandman i yrkeslivet utgör god fysisk kondition grunden för god hälsa. Brandkåren är en plats där motion är en del av hobbyn i och med att fysisk aktivitet ingår i övningarna på ett naturligt sätt. På de orter där ungdomarna inte har så många möjligheter till idrott kan avdelningens ledning till exempel ordna fotboll för ungdomarna varannan vecka utanför de normala veckoövningarna. Se motionsprogrammet Palokuntoon av SPEK.

Verksamhet utanför veckoövningarna

Samarbete med intressegrupper

Samarbete med andra ungdomsavdelningar och olika ungdomsorganisationer gynnar ungdomsavdelningens verksamhet. Det bidrar också till förståelse för andra människor och hobbyer, och skapar möjligheter för nya, personliga kontakter. Avdelningen kan till exempel samarbeta med kommunens ungdomsväsende, scouter, 4H-föreningar och andra ungdomsorganisationer. För att inleda samarbete kan utbildare först göra ett besök för att skapa kontakt och diskutera ett eventuellt samarbete. Till exempel kan ungdomsavdelningen lära ut kunskaper och färdigheter i brandsäkerhet till samarbetspartnerna.

Olika kampanjer och frivilligarbeten för organisationernas eller samhällets bästa är också lärorika och nyttiga. Olika läger, utflykter, resor och gemensamma sammankomster med andra organisationer ger naturlig omväxling. Besök hos närliggande brandkårer ger nya impulser och idéer för hur arbetet med brandkårsungdomarna kan se ut.

Utflykter

Syftet med utflykter är att skapa omväxling i vardagen, vidga vyerna och ge nya upplevelser. Utflykter kan göras i naturen eller till en närliggande gård, ett räddningsverk, museum med mera.

Planera utflykten tillsammans med ungdomarna och eventuellt deras föräldrar: hurdan utflykt ska ni göra, vart och hur länge, och hur ska den genomföras? Utflykter kan göras till fots, på cykel, skidor, med båt eller bil. Välj en ledare som ansvarar för gruppen och förberedelserna samt för gruppens beredskap att åka på utflykt. Ledaren är också den fattar beslut i eventuella konfliktsituationer.

Om ni gör en utflykt i naturen är det bra att i förväg diskutera friluftsliv och vildmarksliv samt allemansrätten. Gör också upp en utflyktsplan. Anteckna följande i utflyktsplanen: utflyktens längd i dygn och kilometer, tidpunkt och tidsplan, färdplan, lägerplatser, färdväg, tillstånd och försäkringar samt nödvändig utrustning, mat och dryck. Besök webbplatsen [Friluftslivets ABC](#) för mer information om friluftsliv och allemansrätten.

Resor

Resmålen ska helst vara ställen som ungdomarna uppskattar och där man också kan lära sig någonting nytt. Budgeten sätter gränsen för hur långt ni kan resa. Ni kan till exempel resa till nöjesparker, andra brandkårer nära eller längre bort, olika industrianläggningar eller till exempel försvarsmaktens olika verksamhetsställen. I bästa fall får ungdomarna lära sig mer om det omgivande när de reser.

För resor gäller samma som för veckoövningarna: ju fantasifullare program, desto mer minnesvärd blir upplevelsen. Lämpliga resmål kan diskuteras tillsammans med ungdomarna och om det kommer många förslag kan man också rösta fram det populäraste resmålet.

Tips till reseledaren

12. Välj resmålet med omsorg och kontakta den ansvariga personen vid resmålet i god tid för att komma överens om besöket.
13. Be om offerter på biljetter och måltider så tidigt som möjligt. Gör även bokningarna i tid. Ta kopior på alla biljetter och dokument.
14. Tejpa upp programmet på ett bussfönster och ha programmet hela tiden med dig.
15. Lär dig känna resmålet i förväg eller ta med en guide. Berätta för guiden i förväg vad ni är intresserade av så att guiden kan vara till största nytta.
16. Skriv upp resenärernas namn, födelseår och eventuellt deras socialskyddsnummer. Planera resan noggrant – ju längre bort och ju längre tid resan tar, desto noggrannare bör planen vara. Följande ska ingå i resplanen: resans längd, tidpunkt och tidsplan, färdplan, besöksmål, färdväg, tillstånd och försäkringar samt nödvändig utrustning, mat och dryck.

Samarbete med vårdnadshavare

Det är viktigt att samarbeta med vårdnadshavarna. Ni kan till exempel bjuda in vårdnadshavarna när ni inleder verksamhetsperioden och går igenom övningsprogrammet. På så sätt vet också hemmen vad de olika punkterna i programmet betyder och kan hjälpa barnen och ungdomarna att ta rätt utrustning med sig till övningarna.

Föräldramöten ska gärna hållas en eller två gånger om året. Vårdnadshavarna kan bjudas in för att följa med övningarna och ungdomarna kan lära dem första-handssläckning. Ni kan också be vårdnadshavare att ställa upp som hjälputbildare eller bli en del av "resursbanken", som kan hjälpa med bland annat transporter, vissa övningar eller andra tillfälliga aktiviteter.

På föräldramötena är det bra om vårdnadshavarna ges möjlighet att diskutera med utbildaren också på tu man hand. Det är viktigt med en öppen kontakt samt att kontakta hemmet i ett tidigt skede om den ungas beteende väcker oro eller om det uppstår svårigheter. Läs mer om ämnet i SPEK:s guide om Särskilda situationer inom brandkårens ungdomsverksamhet.

Lägerverksamhet

Brandkårens ungdomsläger ordnas på internationell, riksomfattande, regional och lokal nivå samt inom räddningsförbundens områden. Lägrens innehåll varierar beroende på arrangörerna och lägrets längd, men fokuserar på ett eller flera delområden, vilket kan innefatta tävlingar, upplevelser, fritidsaktiviteter, utbildning, larmuppsdrag eller olika teman.

Lägren fyller också en pedagogisk funktion. De läger som ordnas regionalt eller av avdelningarna varar vanligtvis över helgen. De internationella och nationella lägren samt förbundslägren varar ungefär en vecka. I Finland ordnas ett nationellt läger vart fjärde år och förbundsläger i allmänhet årligen.

För ungdomarna är lägren ofta höjdpunkten på sommaren eller övningsprogrammet. Därför är det värt att sköta lägerarrangemangen med omsorg. Ansvaret för att ordna ett läger bör delas mellan flera personer: till ledare för arrangemangen väljs en person med erfarenhet av lägerverksamhet. Ledaren delar ut ansvarsuppgifter per delområde till sina medhjälpare. Förberedelserna för ett läger börjar

senast året innan i samband med att avdelningens budget och verksamhetsplan görs upp. Medel reserveras för lägerverksamhet i budgeten. I samband med det bör man tänka på om en deltagaravgift ska uppbäras av ungdomarna eller om avdelningen ska stå för alla kostnader själv.

Planeringen av ett läger inleds med två frågor: hurdant läger vill eller kan vi ordna och hur mycket kostar det? Avdelningarnas läger fokuserar ofta på rekreation eller larmberedskap. Det är ändå bra att ordna program för hela lägrets tid. När lägrets syfte är klart utarbetar man stommen för programmet. I lägrets budget antecknas kostnader för proviantering, inkvartering, hyra för området, transporter och övriga kostnader som är specifika för lägret.

För att aktivera ungdomarna att delta i ett läger kan man till exempel berätta om programmet och händelserna under föregående läger. Den här videon om brandkårens ungdomsverksamhet spelades in på ett sommarläger och presenterar brandkårens lägerverksamhet på ett mångsidigt sätt. Erfarenheterna hos dem som deltagit i läger under tidigare år kan användas i lägrens marknadsföring. Utbildningen på lägren presenteras på förhand för att informera om nyttan av utbildning både inom brandkårshobbyn och i livet överlag.

Det är viktigt att i god tid informera vårdnadshavarna om lägren, så att de inte bokar in något annat för den unga då lägret ordnas och så att vårdnadshavarna och den unga har tid att förbereda sig för anskaffning av eventuell lägerutrustning och betalning av lägeravgiften. Den viktigaste informationen för vårdnadshavarna är tidpunkten för lägret, platsen för lägret, transporter, kostnader och sista anmälningdag.

Information om lägret

Informationsmöte

När tidpunkten för lägret närmar sig kan ett informationsmöte ordnas, till vilket även vårdnadshavarna bjuds in. Under mötet informerar ni om lägret, vad ni gör på lägret och hur man förbereder sig för lägret. Informationsmötet ordnas ett par veckor före lägret, när ni känner till tidpunkten för avresa och hemresa. Det är också bra att lämna rum för frågor under mötet.

Informationsbrev om lägret

Informationsbrevet om lägret innehåller all nödvändig information om lägret för deltagare och funktionärer. Informationsbrevet innehåller också en utrustningslista för lägerdeltagarna.

Följande information om lägret kan ges under informationsmötet och i lägerbrevet:

1. Kontaktuppgifter till avdelningens ansvariga person och biträdande ansvariga person under lägret
2. Lägrets syfte
 - fostran (lägerförhållanden, sommar/vinter)
 - utbildning (inläring, kurser, teman med mera)
 - umgänge och fritid
3. Lägerprogram
 - ankomst till lägret
 - inkvartering
 - ledda aktiviteter: tävlingar, utflykter, utbildningar med mera
 - fritid
 - kantin
 - tvätt, bastu, simning
 - måltider
 - tystnad
 - föräldrabesök på lägret, uppgifter om eventuellt datum för besök
4. Uppförande
 - på vägen, eventuella pauser
 - på lägret
 - regler och instruktioner för lägret, lägrets ABC-bok
 - den egna brandkårens regler och instruktioner
 - underhåll av utrustning i slutet av lägret
5. Förberedelser och utrustning
 - föräldrarnas samtycke (skriftligt, inklusive deltagarens personuppgifter och kontaktuppgifter till hemmet)
 - beaktande av deltagarens hälsotillstånd (mediciner, överkänslighet, dieter)
 - lägerutrustning för deltagaren
 - försäkringar.

Lägerarrangemang

- Val av plats: lägrets plats måste väljas och bokas i god tid, med beaktande av lägrets syfte.
 - Lägerdeltagarnas ålder tas i beaktande när lägerförhållandena planeras.
 - Transporterna till lägerplatsen planeras i förväg: ska ni använda brandkårens bilar, kollektivtrafik eller privatbilar?
 - Hur ordnas måltiderna?
- Dokument
 - kostnadsberäkning
 - program
 - säkerhets- och räddningsplan: synlig för varje lägerdeltagare, innehåller namn och kontaktuppgifter till den som ansvarar för första hjälpen
 - karta
 - matlista och åtgång av förnödenheter: fråga damavdelningen och proffs, ta reda på specialdieter i god tid
- Kontakt med medier: ett brandkårsläger intresserar lokala medier, och nyhetsbevakningen av lägret ökar synligheten och den positiva publiciteten för brandkårens ungdomsverksamhet.

Lägerutrustning

Utrustning behövs enligt lägerprogrammet. Beakta tävlingar och övningar, proviantering, inkvartering och fritidsprogram. Beakta eventuellt bränsle, inklusive gas och ved. Toalettpapper, kalk och städutrustning behövs för utedass.

Säkerhet på lägret

Varje ungdom ska ha en utsedd myndig övervakare. Lägret ska ha en utsedd ansvarig person för första hjälpen samt tillräcklig första hjälpen-utrustning. Läkemedel förvaras bakom lås. Lägrets grundläggande medicinförråd ska innehålla smärtlindrande läkemedel, allergi- och diarreimediciner samt medicin mot huggormsbett. Ta i förväg reda på var närmaste hälsocentral och sjukhus ligger inklusive köranvisning och jourtider. Om lägret är stort är det bra att informera den lokala hälsocentralen och brand- och polismyndigheterna om lägret.

En vuxen utbildare måste alltid närvara som badvakt om ungdomarna ska simma. Badvakten ska ha räddningsutrustning tillgänglig. Lägerplatser med

strand bör ha tillgång till båt. Uppvärmda tält måste ha en övervakare oavsett årstid eller tid på dygnet. Övervakning krävs också på natten: nattövervakaren ser till att tystnad iakttas och övervakar lägerdeltagare och utomstående samt sköter väckningen.

Lägrets ABC-bok innehåller lägrets säkerhetsinstruktioner.

På lägret

På ett välfungerande läger är ansvaret fördelat och planeringen väl genomförd. Ungdomarna bör ha ledd verksamhet den största delen av tiden, men även fritid är viktigt.

Efter lägret

Gemensamt underhåll av utrustningen efter lägret är en del av lägret och utbildningen. Förmyndare kan hjälpa till att packa upp och underhålla lägerutrustningen. För ett responssamtal om lägret och samla in skriftlig respons antingen elektroniskt eller till pappers.

Utrustning

Den utrustning som behövs för lägret anges i ett informationsbrev som separat skickas ut för varje läger.

Vinterläger

Vinterförhållandena ger en extra krydda på lägerlivet. Aktivitet och arbete i vinterterräng kräver korrekt och tillräcklig utrustning. Kontrollera därför att lägerdeltagarnas utrustning är tillräcklig. Särskilt tältläger som ordnas på vintern är en stor upplevelse för alla.

Tips till ungdomsavdelningens kommunikation

Varför är det viktigt med kommunikation?

- Aktiv kommunikation kan hjälpa sådana som är intresserade av brandkårshobbyn att komma med i verksamheten.
- Information om verksamheten på sociala medier ökar brandkårens synlighet och kännedomen om verksamheten.
- En fungerande och förutseende intern kommunikation, samt möjlighet till interaktion, stärker gemenskapen i brandkåren.

Vad är bra kommunikation?

Planmässig

- Brandkåren har bestämt vilka kommunikationskanaler som används och vem som ansvarar för att uppdatera dem.

Riktad

- Brandkåren har definierat målgruppen för sin kommunikation.

Regelbunden

- Brandkåren är aktiv på sociala medier, gör regelbundet inlägg om aktuella ämnen och håller webbplatsen uppdaterad.

Mångsidig

- Olika metoder används för kommunikationen, som sociala medier, webbplatser, broschyrer och evenemang.

Intern och extern kommunikation

Intern kommunikation

- **Syfte:** Stärka gemenskapen, möjlighet att påverka föreningens verksamhet, informera om aktuella frågor
- **Metoder:** Medlemsbrev (även till pappers), webbplats, e-post, sms, grupper på sociala medier (t.ex. Whatsapp och Facebook)

Extern kommunikation

- **Syfte:** Berätta om verksamheten bland annat för potentiella medlemmar och samarbetspartner, rekrytera nya medlemmar, öka kännedomen om brandkårsverksamheten, informera vårdnadshavarna om ungdomsavdelningens verksamhet.
- **Metoder:** E-post, webbplats, broschyrer, sociala medier (Instagram, Facebook, Twitter, TikTok), anslagstavla, föräldrakvällar, evenemang och besök.

Utöver publicering är kommunikatören också ansvarig för att svara på meddelanden och kommentarer samt att reagera på eventuella osakliga diskussioner. Det är bra att ha färdiga anvisningar för hur man kommunicerar när det behövs snabba åtgärder.

Kommunikationsplan

Ungdomsavdelningen bör ha en kommunikationsplan. Planen kan vara separat eller bifogas till verksamhetsplanen. Det viktigaste är att i förväg tänka på vad avdelningen ska informera om, till vem, när och av vem.

Ungdomsavdelningen bör slå fast spelregler och praxis för kommunikationen innan den genomförs i praktiken.

Vem ansvarar för kommunikationen?

Kom överens på ungdomsavdelningen vem som ansvarar för kommunikationen. Det är viktigt att kommunikatören aktivt deltar i avdelningens verksamhet så att personen vet vad man behöver informera om. Kommunikatören eller kommunikatörerna ges rättigheter till nödvändiga konton.

Ansaret för kommunikationen kan fördelas på flera personer. Någon eller några kan till exempel ansvara för att informera om evenemang eller läger, och när det gäller sociala medier är det bra att involvera ungdomarna. Genom att få brandkårsmedlemmarna att gilla och dela brandkårens inlägg på sociala medier kan synligheten ökas effektivt.

- **Meddelanden**
 - Vad vill ni informera om verksamheten på ungdomsavdelningen?
 - Välj tre saker och säkerställ sedan att dessa syns i kommunikationen.
- **Kanaler**
 - Vilka kommunikationskanaler använder brandkåren?
 - Vem ansvarar för kommunikationskanalerna? Vem har inloggningsuppgifter till de olika kanalerna?
 - Skriv ner ansvarspersonerna för varje kanal.

- **Målgrupper**
 - Vem vill brandkåren nå med sin kommunikation?
 - Skriv ner de viktigaste målgrupperna för er brandkår, samt hur ni tänker nå dem.
- **Innehåll**
 - Hurdant innehåll gör brandkåren till exempel till webbplatsen/sociala medier? Hur ofta?
 - Gör en preliminär plan i tabellen nedan. Förvara tabellen på en plats där alla som deltar brandkårens kommunikation kan hitta den.

Tidpunkt	Vad händer?	Vad vill vi berätta?	På vilka kommunikationskanaler?	Vad behövs?	Ansvarsperson

Kommunikationen kan schemaläggas tillsammans med andra avdelningar inom brandkåren för att undvika överlappningar. Utöver de ovan nämnda delområdena kan också en budget ingå i planen.

Checklista för kommunikationen

- ☐ Använd ett klart och tydligt språk: många rubriker, lagom korta meningar och stycken. Kontrollera stavningen!
- ☐ Se till att layouten ser bra ut på informationsbrev om läger och annat informationsmaterial.
- ☐ Använd eller publicera inte andras bilder utan tillstånd.
- ☐ Det räcker oftast inte med att man nämner en sak en gång: informera om samma sak på olika sätt flera gånger. Använd olika kommunikationskanaler (sociala medier, affischer på anslagstavlor, e-post).
- ☐ Kom överens om spelregler för vad som får berättas om brandkåren på sociala medier. Påminn ungdomarna om vilka saker som de hör eller ser på brandstationen inte får berättas vidare.
- ☐ Säkra datasäkerheten! Aktivera tvåfaktorsautentisering för konton på sociala medier. De som ansvarar för kommunikationen måste vara försiktiga med både sina egna och brandkårens konton.
- ☐ Be om respons. Regelbunden insamling av respons ger medlemmarna möjlighet att påverka föreningens verksamhet. Samtidigt visar responsen om kommunikationen fungerar.

Tävlingsverksamhet

Tävlingsverksamhetens syfte

Syftet med tävlingsverksamheten är att ge ungdomarna möjlighet att testa och visa sina färdigheter, samt att erbjuda en inlärningsituation i form av en tävling för både ungdomar och utbildare. Tävlingarna ger också en möjlighet att träffa andra brandkårsungdomar och utbildare.

Deltagande i tävlingar

Läs tävlingsreglerna innan ni överväger att delta i en tävling. De innehåller information om huruvida tävlingen är regional eller riksomfattande, antalet lagmedlemmar, lagmedlemmars ålder eller sammanlagda ålder, tävlingsutrustningen och begränsningar eller föreskrifter i anslutning till den samt tävlingens poäng.

Tävlingarna kan vara öppna tävlingar, där deltagarna känner till uppgifterna på förhand, eller så kallade mörka tävlingar, där tävlingsuppgifter som inte uppgetts på förhand ska utföras korrekt på tid och med hjälp av brandkårens utrustning.

Det ska vara frivilligt för ungdomarna att delta i tävlingar, men ungdomsavdelningen får gärna motivera och uppmuntra dem att delta. Uppgifter kan till exempel utföras i enlighet med ett skriftligt orderbrev.

Syftet med tävlingarna är att mäta kunskaps- och kompetensnivån hos varje deltagande avdelning. Tävlingsuppgifterna ska beskriva verkliga situationer, men ibland kan det vara på sin plats att ha uppgifter som avviker från vanliga brandkårsaktiviteter. Det kan bli en annorlunda och rolig utmaning för alla deltagande lag.

Internationella tävlingar

De traditionella tävlingarna för vuxna brandkårister arrangeras av den internationella CTIF-kommittén vart fjärde år. CTIF-”världsmästerskapen” för ungdomar arrangeras vartannat år. Året före stortävlingarna hålls nationella uttagningar, vars

vinnare får representera sina länder i VM-tävlingarna. I CTIF-tävlingarna tävlar unga och vuxna separat och tävlingsuppgifterna skiljer sig också från varandra. Båda tävlingarna innehåller en utrustningsdel och en stafettsträcka efter det. Läs mer om CTIF [här](#).

Nationella tävlingar

Finska mästerskapen i utrustningshantering

FM-tävlingen ordnas en gång om året och mäter färdigheterna i hantering av utrustning. Tävlingen Veikon Malja är en så kallad mörk utrustningstävling, vilket innebär att tävlingslagen får orderbrevet först när uppgiften ska utföras. Alla avdelningar får delta i tävlingen, oavsett resultat i föregående års tävling. Tävlingen ordnas turvis på olika håll i Finland. Mer information om brandkårsungdomarnas FM-tävling i utrustningshantering finns [här](#).

Frågesport

Inför den årliga nationella frågesporten hålls regionala uttagningar och uttagningar på räddningsförbunds nivå. I frågesporten deltar lag på tre personer och den anordnas i samband med Veikon Malja. Mer information om den nationella frågesporten finns [här](#).

Lokala tävlingar

Förbunden inom räddningsbranschen ordnar tävlingar i utrustningshantering, idrottstävlingar och frågesporter samt tävlingar som kombinerar alla dessa delområden. Vissa tävlingar kan också arrangeras av flera förbund gemensamt och då får varje arrangörsförbud delta med tävlingslag. Ungdomsavdelningarna kan arrangera allmänna avdelningstävlingar, där alla ungdomsavdelningar i regionen får delta. Varje avdelning kan också ordna tävlingar inom sin egen brandkår. Särskilt de årligen återkommande tävlingarna motiverar ungdomarna att delta i övningarna och lära sig nya färdigheter. Den egna avdelningens tävlingar ska ha låg tröskel så att alla kan delta.

Arrangera en lokal tävling

Inbjudan

Tävlingens inbjudan ska publiceras och delas. Ange åtminstone följande:

- tid och plats
- adress och vägbeskrivning
- tävlingslagets sammansättning
- vilken personlig utrustning deltagarna behöver
- åldersgränser för deltagarna
- utrustning som ska tas med till tävlingen
- information om försäkring
- anvisningar för anmälan, sista anmälningsdag
- anvisningar om hur man uppger specialkost eller allergier, om det ingår mat i tävlingen.

Skaffa priser med eventuella graveringar.

Kommunikation: Informera lokala medier och invånare om tävlingarna för att få synlighet och publik.

Mat och dryck: Beakta behovet av proviantering i god tid. Kom överens om vem som ska köpa ingredienser samt om vem som lagar maten och var. Specialkost och allergier som uppgetts bör beaktas.

Funktionärer: Domare, medhjälpare och arrangörer. Ett tillräckligt antal funktionärer reserveras för aktivitetspunkterna och andra uppgifter. Varje funktionär ska känna till sin uppgift. En person som ansvarar för första hjälpen ska utses för tävlingsplatsen. Personen ska vara lätt att skilja från andra funktionärer.

Domare: Ansvarar för att utbilda samt avgöra oklarheter, har högsta beslutanderätt. En domare reserveras till exempel för varje uppgift. Domarna markeras tydligt så att de skiljer sig från de övriga på banan, till exempel med ett armband eller en skylt som anger uppgiftens nummer.

Varje domare ska ha en eller flera ersättare som känner till uppgiften. Domarna instrueras i sina uppgifter i förväg. Varje domare får orderbrevet senast när

banan ställs i ordning på tävlingsdagen. Vikten av sekretess bör betonas i det här sammanhanget. Domarna informeras om de exakta kriterierna för godkännande och underkännande. Tolkningarna ska inte vara för strikta, det viktigaste är att fästa vikt vid grundläggande saker och vid en jämlik behandling av tävlingslagen. Man bör ändå diskutera vad som är tillåtet för att uppnå en så snabb tävlingstid som möjligt. Om ett lag genomför uppgiften på ett sätt som riskerar arbets säkerheten måste domaren avbryta.

Tävlingsuppgifter: De tävlingsuppgifter som riktar sig till unga ska beakta deltagarnas ålder, fysiska förmåga och utbildningsnivå. Uppgifter kan till exempel väljas från nivåkurserna och ämnena kan tillämpas så att de passar ungdomar.

Tävlingsplats: Tävlingsplatsen ska reserveras och ett skriftligt tillstånd att ordna tävlingen kan begäras av till exempel markägaren. Bland annat torg eller idrottsplaner passar bra för tävlingar. Säkerställ platsens lämplighet när du bokar den, till exempel i fråga om att spruta vatten. En parkeringsplats behövs för manskapsbilar, samt trafikdirigering. Markera vägen till tävlingsplatsen. Bestäm också på förhand var publiken ska stå.

Tävlingsmöte: Före tävlingen är det bra att hålla ett möte för lagen eller lagledarna där man går igenom tävlingens gång, utan att gå in på innehållet i tävlingsbrevet eller tävlingsuppgifterna. Samtidigt kan startordningen lottas ut om det inte gjorts tidigare.

Karantänområde: Karantänområdet måste vara tillräckligt stort och gärna ha aktiviteter för ungdomarna. Karantänen i början och slutet av tävlingen ska fylla samma kriterier.

Tidtagning: Använd två eller tre pålitliga stoppur för tidtagning. Tävlingen får inte dra ut på tiden och tidsplanen ska hålla, dock inte på bekostnad av prestationerna. Tidtagarna ska känna till när tiden börjar och slutar.

I guiden Palokuntatapahtuman järjestämisopas (ung. Guide för att ordna brandkårssevenemang), s. 45–46, finns mer information på finska om att arrangera tävlingar.

Bilagor

Exempel på en verksamhetsplan

Ungdomsavdelningens verksamhetsplan för 2023 Exempel-FBK

Allmänt:

Ungdomsavdelningen fortsätter att vara aktiv. När ungdomarna blir äldre övergår de oftast till larmavdelningen och till att utbilda unga. Vår ungdomsverksamhet genomförs i samarbete med områdets ungdomsarbetsgrupp och närområdenas brandkårer alltid när det är möjligt.

Vi strävar efter att ungdomarna även 2023 ska intressera sig för brandkårsverksamheten och vara aktiva, samt att övningarna och den övriga verksamheten ska kännas meningsfulla. Vi fäster avseende vid just den här gruppen när verksamheten planeras.

Ekonomi:

I mars 2023 kommer vi att ansöka om verksamhetsbidrag från Exempelstad för att understöda verksamheten vid Exempel-FBK:s ungdomsavdelning.

Utbildning:

Ungdomsavdelningens mål är att utbilda ungdomar i åldern 10–16 år till säkerhetsmedvetna medborgare. Efter att ha fyllt 16 år kan den unga delta i larmavdelningens övningar och bli hjälputbildare vid ungdomsavdelningen.

Ungdomarnas veckoövningar kommer att hållas som vanligt onsdagar kl. 18 under 2023. Inga övningar hålls under skolloven.

Medlemmar från larmavdelningen kommer även framöver att bli ombedda att hjälpa till under övningarna. Damavdelningen kan också hålla övningar eller sköta ungdomsavdelningens proviantering.

Övningarna fokuserar på ungdomarnas behov och beaktar dem individuellt. Utbildningen ska vara trevlig och saklig. Vi uppmuntrar ungdomarna. Under övningarna påminner vi om hobbyns betydelse samt om brandkårsverksamhetens gyllene regler.

Övningsprogrammen planeras i tid. Hela årets övningsprogram planeras i fyra delar så att övningsämnen känns meningsfulla och genomförandet lyckas.

Utbildare:

Vi hoppas att våra utbildare fortsätter att vara aktiva inom ungdomsavdelningen. Utbildarnas engagemang kommer även i fortsättningen att kartläggas med jämna mellanrum. Det är viktigt att tillräckligt många utbildare deltar i övningarna. Ett rimligt antal utbildare eftersträvas med tanke på antalet ungdomar och övningsplanen, men bör vara tillräcklig för att det ska vara säkert att genomföra övningarna.

Utbildarna träffas även utanför de veckovisa övningarna för att upprätthålla en god sammanhållning. Utbildarna träffas regelbundet för att diskutera aktuella frågor, som evenemang, lägerverksamhet, utbildningstips och innehållet i veckoövningarna.

Vi följer upp verksamheten för att upptäcka ändringsbehov, eventuella problem eller saker som kan förbättras. Vi lär oss nytt hela tiden i takt med att verksamheten utvecklas.

Ungdomsavdelningens utbildare utvecklar sina färdigheter under larmavdelningens veckoövningar samt på kurser som förbundet ordnar. Utbildarna och ledningen deltar aktivt i utbildnings- och studiedagar samt möten som Exempel-FBK ordnar för utbildare inom brandkårsungdomsverksamheten.

Kommunikationen mellan utbildarna ska ökas. Utbildarna har en WhatsApp-grupp där de kan diskutera frågor som gäller ungdomsavdelningens verksamhet.

Evenemang:

År 2023 börjar som vanligt med veckoövningar.

I februari hålls 112-dagen på stationen. Under våren börjar avdelningen ta emot lägeranmälningar. Tävlings- och motionsdagar ordnas både regionalt och av förbundet under året.

Varje år hålls en prisutdelning där även ungdomsavdelningen deltar.

Under hösten håller vi den populära 24 h-övningen. Under 24 h-övningen kan ungdomarna tillämpa de färdigheter som de lärt sig under släcknings- och räddningsövningarna som utbildarna ordnat under verksamhetsperioden.

Vi kommer att ordna en utrustningstävling och frågesport inom avdelningen. En dag på brandstationen ordnas i november.

Rekreation:

Ungdomsavdelningens sommaravslutning hålls på Exempel-FBK:s stuga med bastu och grillning.

Året avslutas med verksamhetsårets avslutning. Regionen ordnar ett avslutningsevenemang för sina avdelningar.

Läger:

Ungdomsavdelningen deltar i det regionala lägret som ordas i Exempel-området i maj. Det är Exempel-FBK:s tur att ordna lägret. Vi hoppas att många från vår ungdomsavdelning ska delta i lägret.

Förbundets läger ordnas i juli och höstlägret i september.

Utrustning:

Utrustningsförrådet städas med jämna mellanrum.

Exempel på verksamhetsberättelse

Ungdomsavdelningens verksamhetsberättelse 2012 Exempel-FBK 4.1.2013

Ungdomsavdelningen

Upprättarens initialer

Allmänt

År 2012 var avdelningens 32:a verksamhetsår. Ungdomsverksamheten fortsatte sin driftiga verksamhet i likhet med de föregående åren. Under året ordnades 46 evenemang som riktade sig till ungdomar. 33 av dem var veckoövningar. Avdelningen deltog i 11 regionala eller riksomfattande evenemang.

Ungdomarna deltog också i brandkårens egen frågesport och evenemanget En dag på brandstationen. Ungdomsavdelningen medlemmar hjälpte också till vid vissa av larmavdelningens evenemang. Sammanlagt 19 ungdomar samlade hobbytimmar under året. Särskilt de nya medlemmarna deltog regelbundet i övningarna.

Förvaltning

Avdelningsledare var Mikko Mallikas, som återvänt efter sin militärtjänstgöring. Fröken Näpsäkkä och Taavi Tavis fortsatte som viceledare. Eetu Esimerkki och Kalle Kunnollinen fortsatte som styrelsens representanter i kommittén för ungdomsarbete. Ilona Ilo och Antti Ahkera företrädde ungdomarna under mötena.

Kommittén för ungdomsarbete höll två ordinarie möten under året. Därutöver sammanträdde man för att diskutera ett eventuellt grundande av en avdelning för barn i skolåldern. Tävlingskommittén sammanträdde också flera gånger.

Utbildare

Utöver avdelningens ledning har X och Y fungerat som aktiva utbildare. Medlemmar från larmavdelningen har också hjälpt till vid övningarna, liksom några av de äldre ungdomarna. Z och Ö genomförde förbundets utbildarkurs under våren. Ledarskapskursen genomfördes av C och V.

Medlemmar

Avdelningens aktionsberedskap var på samma nivå som tidigare. I slutet av 2012 hade avdelningen officiellt 18 ungdomsmedlemmar. Hobbytimmar samlades in av 19 olika ungdomar under året och på avdelningens egen lista fanns 20 ungdomar, av vilka 18 pojkar och 2 flickor.

Tre nya provmedlemmar anslöt sig till verksamheten på våren och fem på hösten. Åtta inaktiva medlemmar eller provmedlemmar sade upp sig eller uteslöts. Medelåldern bland avdelningens medlemmar sjönk ytterligare och var 13,1 år i slutet av året. A, B, C och D anslöts som nya medlemmar 2012.

Veckoövningar

Under året hölls 33 egentliga veckoövningar. Det genomsnittliga antalet deltagare var 14,2 inklusive utbildarna. Övningarnas fokus har främst legat på att utveckla mångsidiga brandkårsfärdigheter i enlighet med verksamhetsplanen.

Efter en paus på fem år gjordes vårens studiebesök åter till en räddningsstation, där brandförman Hannu Hanhi presenterade verksamheten. I mars ordnades väggklättring vid det lokala idrottscentret, vilket visade sig vara en framgång. Innehållet i veckoövningarna bifogas som en separat bilaga.

Läger

Sommarläger 2012

Det traditionella sommarlägret hölls i Padasjoki 16–22.7.2012. Från vår brandkår deltog 13 ungdomar och 8 vuxna enligt följande: --. Lägerveckan förlöpte bra och särskilt de yngsta lägerdeltagarnas uppförande under övernattningen i tält överraskade positivt.

48 h-övning

I år testade man på att hålla Räddningsförbundets traditionella veckoslutsläger och beredskapsövning som en 48 h-övning i augusti, 26–28.8. Alla deltagande brandkårer höll jour i skolan Kallahden koulu, där det ordnades gemensam inkvartering. Uppdragen sköttes med skolan som bas, och även fritidsprogram ordnades vid skolan. Sammanlagt 15 uppdrag utfördes av samtliga deltagare. Ungdomarna ansåg huvudsakligen att uppgifterna var lyckade. Från vår avdelning deltog ett litet antal ungdomar (8) eftersom många hade annat program under veckoslutet i fråga.

Tävlingar

Tävlingsåret var mångsidigt och framgångsrikt. Höjdpunkten var en 6:e plats i FM-tävlingarna.

Förbundets frågesport

5.2.2011 Lag X, Y och Z deltog i frågesporten som ordnades i Borgå. Placering: 4/10.

Veikon Malja

I FM-tävlingarna för brandkårsungdomar placerade sig vårt lag utmärkt, på plats 6/26. Tävligen hölls i Jyväskylä 14.5.2012. Laget bestod av X (YJ), Y, Z, V och B.

Brandkårens interna tävlingar

Några ungdomar deltog i ungdomsserien i brandkårens frågesport. X vann avdelningens egen tomtetävling.

Övriga evenemang

Förbundets traditionella skidresa till Himos 12.2.2012 ordnades av oss. Utbildarna X och Y ansvarade för den lyckade resans arrangemang. Från vår brandkår deltog 8 ungdomar och 4 vuxna.

Regionens kommitté för ungdomsarbete

Exempel-FBK deltog i alla sammanträden för kommittén för ungdomsarbete. Avdelningens viceledare Taavi Tavis fungerade som kommitténs vice ordförande.

Utbildarna X, Y och Z deltog i ett utbildarseminarium i Karislojo 15–16.10.2012. Vid seminariet diskuterades och planerades ungdomsverksamheten i regionen 2013.

Priser

På brandkårens årsfest belönades A som den aktivaste ungdomen under det gångna året. A hade samlat in 192 hobbytimmar från ungdomsavdelningens verksamhet. Den näst aktivaste var B och den tredje C.

Exempel på en övningsplan:

Exempel-FBK

Ungdomsavdelningen hösten 2023						
	Datum	Ämne	OT/HT	Utbildare	Förare	Att observera
Färdigheter i vardagen	15.8.	Inledning av verksamhetsperioden	OT/HT			Utrustning/former
	22.8.	Knopar	OT/HT			
	29.8.	Motionera/lek	HT			Ta med ytterkläder
	5.9.	112	OT			Ta med telefon
	12.9.	Förstahandssläckning	HT			
Släckning	19.9.	Kännedom om utrustningen	OT/HT			
	26.9.	Vattenpost/vattenförsörjning	HT			
	3.10.	Slangutrustning	OT/HT			
	10.10.	Besök	OT/HT			
	17.10.	Lek/motionera	HT			
	24.10.	Höstlov				
Rädda en människa	31.10.	Ea	OT/HT			
	7.11.	Pvat	OT/HT			
	14.11.	Rökdykning	OT/HT			Labyrint
Avslutning	21.11.	Avdelningarnas gemensamma övningar	OT/HT			
	28.11.	Utrymningssäkerhet	OT/HT			Säkerhetsrunda
	5.12.	Avslutning/julfest				

Mall för nedladdningsbart övningsprogram

Färdiga veckoövningar för ungdomar

Veckoövningskort, med beskrivning

Övningar för ungdomar	
Övning: Se övningsplanen för övningens ämne	
Kursbeskrivning	
Övningens mål	Definiera övningens mål tydligt. Vad vill du att ungdomarna ska lära sig under den här övningen? På vilken nivå sker lärandet? (minnas/förstå/tillämpa/värdera/skapa).
Beskrivning	Vad ska ni göra i praktiken under övningen?
Grundläggande uppgifter	
Datum och tid	
Övningens längd	
Plats	Boka plats för övningen i förväg.
Deltagare	
Förhandskunskaper	Är det något som deltagarna behöver öva på eller kunna före övningen – kom också ihåg att meddela deltagarna om det i förväg! Anteckna eventuella krav på förhandskunskaper.
Ordande av övning	
Planerare	
Ledare	Vem leder övningen?
Utbildare	Hur många utbildare måste det minst finnas på plats? Behövs det någon som kör? Säkerställ i förväg att du får tillräckligt många utbildare.
Utrustning	
Utrustning för utbildare	Vilken typ av utrustning ska utbildarna ha under övningen?
Utrustning för deltagare	Vilken typ av utrustning behöver deltagarna?
Övrig utrustning	Vilken utrustning och vilket undervisningsmaterial behöver ni? Skaffa och boka dem i förväg. Anteckna vilken utrustning ni behöver.
Säkerhet	
Riskbedömning	Anteckna möjliga risker med övningen.
Säkerhetsarrangemang	Ange med vilka säkerhetsarrangemang ni minimerar de identifierade riskerna.

Övningsplan			
SKEDE		LÄNGD (min.)	INNEHÅLL
INLEDNING	Inledning och start		Hur börjar du och hur motiverar du ungdomarna? Skapa en positiv atmosfär. Berätta vad ni ska öva på och varför det är viktigt. Berätta också vilka mål övningen har och hur övningen framskrider.
INNEHÅLL	Teoriundervisning		Vad ska undervisas och med vilka metoder? - Kom ihåg övningens syfte och planera lektionen enligt det. - Undervisa om det som ni ska öva på. - Kom ihåg principerna för meningsfullt lärande: - aktivitet - samarbete - målinriktning - situationsanpassning - självstyrning - Visa med exempel. - Dela in ämnet i lämpliga delar. - Använd mångsidiga undervisningsmetoder. - Repetera det viktigaste. - Säkerställ att alla har lärt sig.
	Övning		Vad ska övas och hur, hur framskrider övningen och vilka är målen för övningen? - Säkerställ före övningen att du själv kan använda utrustningen. - Berätta vad ni ska öva på, vilka målen är och hur ni går tillväga. - Väck deltagarnas vilja att lära sig. - Skapa en positiv atmosfär. - Ställ dig så att alla kan se dig när du visar hur man gör. - Visa med exempel: så här ser prestationen ut när den görs tekniskt korrekt. - Låt deltagarna öva så mycket som möjligt. - Godkänn endast korrekt utförda prestationer, korrigera felaktiga. - Se till att det inte finns några störningsmoment på övningsplatsen när ni genomför övningarna. - Repetera de viktigaste sakerna under övningen. - Underhåll utrustningen tillsammans och lägg tillbaka den på rätt plats.
AVSLUTNING	Sammanfattning		Diskutera med deltagarna om vad de kommer ihåg från veckoövningen och om hur övningen kändes.
	Diskussion		Diskutera vad ni lärt er och hur det kan vara till nytta.
	Respons och avslutning		Hur tänker du samla in respons? Respons ges till deltagarna och deltagarna ger respons till utbildarna.

Litteratur och nyttiga webbplatser

- Aalto-Kekäläinen, E., Alatalo, T., Holmberg-Lehto, E., Hurula, V., Moisander, T., Somer-koski, B., Rulja, P., Tervala, V. & Viitasalo H. (2014). Kipinä – Palokuntanuorisotyön käsikirja. Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö. https://issuu.com/spek_ry/docs/oppaita_palokuntalaisille_kipina?fr=sYWE0Zjc1NDAwNA
- Elgland, C. & Kunnamo, O. (2023). Särskilda situationer inom brand-kårens ungdomsverksamhet. Räddningsbranschens Centralorganisation i Finland. https://issuu.com/spek_ry/docs/sarskilda_situationer_inom_brandkarens_ungodomsver?fr=sN2EyNjYwODc4MjA
- Holmberg, E. & Kunnaskari, M. (2009). Palokuntatapahtuman järjestämispas. Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK. https://issuu.com/spek_ry/docs/j_rjest_misopas?fr=sMDNiNTc1NDAwNA
- Koivunen, P. (2021). Palokuntayhdistys toimii. Suomen Sopimuspalokuntien Liitto. https://sspl.fi/wp-content/uploads/2022/11/Palokuntayhdistys_toimii_sivuttain_2022.pdf
- Ryhmärenki. <https://ryhmarenki.fi/>
- Sirola-Korhonen, K. (2017). Osallistavat menetelmät: Vinkkejä ja virikkeitä kouluttajalle. Kansan Sivistystyön Liitto KSL ry ja KSL-opintokeskus. <https://www.ksl.fi/app/uploads/2022/01/Osallistavat-menetelmat-KSL-verkko.pdf>
- Suomen Nuorisoyhteistyö – Allianssi ry, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry & Valo, Valtakunnallinen liikunta- ja urheiluorganisaatio ry. (2015). Yhdistysten hyvä hallintotapa. https://www.soste.fi/wp-content/uploads/2018/12/hh-opas_nettiin.pdf.
- Arbetarskyddsförvaltningens webbtjänst. Ung arbetstagare. <https://tyosuojelu.fi/sv/anstallningsforhallande/ung-arbetstagare>
- Valanne, M., Alaniska, H. & Tanskanen-Kudjoi, T. (2023). Lisää laatua koulutukseen: Opas järjestön kouluttajalle. Opintokeskus Sivilis. <https://www.opintokeskussivilis.fi/app/uploads/2023/10/Lisaa-laatua-koulutukseen.pdf>
- Statsrådets förordning om ungdomsarbete och ungdomspolitik 211/2017. <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2017/20170211>

Modellstadgar: FBK:s ungdomsavdelning i Lahtis

Verksamhetsplan: FBK:s ungdomsavdelning i Raumo

